

ROM

Warage o Ayeedek Pol Ol o Joowo Kuture o Kazi Rom

1 ¹Aneeta Pol o keen gabaren o Yesu Kiristo neen ci kayeedekun igeet warage nico o. Ejerawan Jooi aneet kizi toonnyai cin, ma itoonan ka kook kuuwak kaviyak ogin abon. ²Baale eterkedek Jooi ol kaviyak cigin abon noko, ma ayeet nyakaajaneta oginc terkediin nico waragewe onin. ³Ma kaviyawa nicaga azooz zoot ci akati neerin Yesu Kiristo ween Manyi ona, baal aku aritai dolene o dol o alaan o kazi Devid e. Aritai waanice niini kiyo eti o deer o. ⁴Ma een bar niinilya Jook ele neen. Zin jaazi onine baal inaani daayiza e eyeliza gi o eene niini neerti Joowo didi o anyak doyz ɔrɔɔt. ⁵Mazin jaaten Yesu anyan Jooi aneet irkente onin deten ci keene toonnyai ci ka kuuwak kaviyak ogin abon ka ol ween moden dook kutuwec nɔɔnɔ, ma azooni zoot onin. ⁶Zin igeet ol ci Rom noko ejerawuj buk Jooi jaaten Yesu Kiristo iziti ol cigin.

⁷Kayeedekun zin warage nico igeet dook ol o Rom o areezuŋ Jooi, ma ejerawuj igeet ka iziti ol cigin. Abon bai Jooi ween baatina ki Yesu Kiristo ween Manyi onai anyuŋ deten kibeen ganɔn.

Anaat Pol Jook ole o Rom

⁸Rak ɔɔwa kanyi Jook zany zaare o Yesu Kiristo jaaten igeet dook giye o azzijni ol loocok dook tuwen unoŋ atuyu Yesu. ⁹Aga Jooi o kalinlijonei naana nɔɔnɔ zinize onan dook jaati kuuwawek ol kaviyak o neerin Yesu Kiristo abon, gi o gɔɔn kaadanuŋ igeet jaati kajaryine iinya dook. ¹⁰Kajin gɔɔn naana Jook tup noko karoŋ ka kɔkɔlavan gol ci kakɔ kaciuŋ igeet taman, mate arooŋyan niini aneet kutugu noko. ¹¹Karoŋ naana kook kicinuŋ ɔrɔɔt ele ka kazaaceyuŋ igeet demziin o aku Vɔŋize o Joowo ka odooyit niiga tuwente unoŋ atuyu Yesu. ¹²Ka zin naaga dook kidizikto iitene codoi tuwente onai jaati acinu niiga tuwen onan, ma buk kaciuŋ naana tuwen unoŋ.

¹³Götōnoga, karoŋnyuŋ agaac gi oma ce. Karoŋ gɔɔn kook kicinuŋ igeet ḥinaante lak ci meelik ger, bar anyak gi ci arajrajanan noko been neen. Karoŋ gɔɔn gol ci kakɔ kalinlijne juruŋ jaatunoŋ ka buk kivitak ol ogen ḥinaante Jook kiyo baale kalinlijn modene ogen, ma avunak ol ci meel nɔɔnɔ e. ¹⁴Edezyan zin Jooi aneet gi ci abon kuuwawek naana kaviyak ogin abon moden dook poda o abaak aturwa, ki ol o abaak tiini, ki ol o aganek waragenya, been ol o alaŋ aganek waragenya. ¹⁵Karoŋ zin buk ɔrɔɔt kook kuwayeyuŋ kaviyak o Joowo abon igeet ol ci abaaku kulture ci kazi Rom neke dook.

Doyiz o kaviyak o Joowo

¹⁶Alaŋ naana kanyei alyaan jaati kuuwawek ol kaviyak o Joowo abon been neen, eeci kaviyawa nici gol o alinlijni doyzizi o Joowo neen ka karogozi niini ol o atu Yesu dook. Baale rak ɔɔwa arogooz kaviyawa ogine ol o Juz doon, bar zin inoko iiya arogooz buk ol o alaŋ eegin Juz. ¹⁷Eeci kaviyawa ci Joowo noko ayelza gol o anyek Jooi ol o deer dook kobonta ḥume onin gole ci amenan niigi jaati atuwi Yesu doon. Azi warage o Joowo jaaman ne, “Eeti ci anyek Jooi nɔɔnɔ bonat tuwente onin, arogi niini.”

Anyak ol dook orje

¹⁸Mazin bornet nɔŋ o Joowo ayelzai, ma akunak looc tamma. Akunak niini ol dook o abaca orje Joowa, ma agɔɔn kaal ci ger ole o deer buk. Eeci ol nici golowe cigeecik ger noko alam gonogi koogi calaj aga zoot o Joowo een didi. ¹⁹Apayek zin Jooi nɔɔgɔ gerzitin o, eeci eyelek niini nɔɔgɔ kaal o anyek ol kagaac nɔɔnɔ, ma agaac niigi kaal nicoko juruŋ, bar jaan amena niigi abaca orje noko. ²⁰Okom zin bodo gol oma ci ka keelai niigi eleeti payiinte o Joowo. Mayo nuun alaŋ acin ol Jook keberene ugeec o, aga niigi nɔɔnɔ noko kinatamma laadun e kaale ci baal eenyca niini o. Ma kaale nicoko kaga naaga anyak niini doyz calaj aṭornek been neen, ma een niini Jook dook neen. ²¹Eeci yo nuun aga niigi Jook abil ta noko o, alaŋ aroŋ niigi kidiŋdiŋanit nɔɔnɔ kizi Jook. Ma buk alaŋ atal niigi nɔɔnɔ kaale o agoɔn. Ma bar abaaban niigi kaal calaj anyak kenti. Zin giye nico uulalte nɔɔgɔ ooti, ma ɔkoma jaatineŋ baabani been neen. ²²Azi niigi ne, “Kagenya,” bar alaŋ aga tarbale o. ²³Otonit niigi jaati adiŋdiŋani Jook ween didi o arogi been neen, ma bar avɔ adiŋdiŋan kaal ci labak alaŋ arogi ci eenycai azeene, ma ayabzonek eet ci deer, karabɔŋ een kibaalic, karabɔŋ een kelegit, karabɔŋ een kowanya.

²⁴Otoŋ zin Jooi nɔɔgɔ kutuguzo kaal ci ger aroŋ niigi zinzeeti cigeec noko, ma agɔɔn niigi maany kaal ci ger een alyaan ɔrɔɔt. ²⁵Eeci otowee niigi zoot o Joowo een didi kizi volŋ, ma bar adiŋdiŋan, ma alinlijonek kaal o eenyca Jooi, ma bar otonit Jook ele o eenyca kaal nicoko jaati adiŋdiŋani. Bar zin Jook neen o waan abon anaat ol nɔɔnɔ noko been neen. Nɔɔnɔ neen.

²⁶Zin giye nico oton Jooi nɔɔgɔ kutuguzo kaal o ger een alyaan aroŋ niigi zinzeetine ugeec. Yo nuun een jaai otonit niigi gol baal laadun aroŋek Jooi nɔɔgɔ e, ma bar ajera gol cineŋ doon ci oginge qaa kibeen qaa maany. ²⁷Ma buk ol ci mac o otonit gol baal laadun aroŋek Jooi nɔɔgɔ e, ma bar ajera gol ci oginge eeti ci mac kibeen gon ci mac maany. Ma kaal ci agoɔn niigi noko dook kaal ci ger anyaa alyaan ɔrɔɔt ele. Jaan zin ajowa niigi piryakzet ci aganɔ ki kaal cigeec ger agoɔn noko.

²⁸Zin giye o alaŋ aroŋ ol nicigi kagayi Jook, oton Jooi nɔɔgɔ koneec baabanok ci akom kenti. Ma agɔɔn niigi kaal calaj aganɔ waan jaati agoɔn eeti ci deer been neen. ²⁹Ma kaal o gerze dook eel zinzeetine ugeec kiyo zinzeeti appinzet, ki madken, ki monyenet, ki daŋŋ ci adaŋŋ ki ol, ki labaan ci alaban ol, ki marnɔn ci amarnin ol, ki ḥomtiin ci aŋɔmti ol. ³⁰Ma aduwak ol kaal ci ger, ma amarnin buk niigi Jook, ma adom ol, ma adŋŋ eleeti, ma abɔlɔl, ma abaaban gɔɔn niigi tup noko gol ci ka kutuguzi kaal ci ger, ma alaŋ aŋole baatigec ki yaatigec. ³¹Alaŋ aga kaal ci abon, ma alaŋ agoɔn kaal o aterkedek niigi ol oogi, ma alaŋ alaŋ nɔɔgɔ zinzeeti gonogine ogen, ma alaŋ awucnek ol ogen nɔɔgɔ. ³²Aga niigi zoot o aduwa Jooi akati kaal nicoko noko o azi ne, “Ma ol ci agoɔn kaal ci ger noko aganɔ niigi kibeen daayiz.” Bar apez niigi zoot nico kizi gi ci labak, ma amena agoɔn kaal ci ger noko. Ma atalne jaati acini ol oogi agoɔn kaal ci ger kiyo niigi o.

Payiin o Joowo

2 ¹Götōna, mā apaye niina ol oogi gerzitin kaale ci ger agoɔn niigi, akomnin buk ineet gol ci amiirne payiinta been neen. Bar koca apaye niina gerzitin ele unun maany ḥume o Joowo, eeci kaal ci ger agoɔn niigi o buk niina agoon. ²Kaga naaga dook noko aleem Jooi giye o apayek ol o agoɔn kaal ci ger kiyo nicigi noko gerzitin. ³Mā apayeku niiga ol gerzitin kaale ci ger agoɔn,

maje buk niigalya agoonu kaal nicoko, abon buk agayu akomnuŋ igeet gəl ci ka katin ivirti payiinte o Joowo.⁴ Karabəj bar apezu niiga Jook giye ci ḥaan alalni nəɔŋo ziniz ḥaatunooŋ, ma alaj arəɔŋ kapayeyuŋ igeet gerzitin kataman o. Abon zin agayu niiga gi ci rak uuŋnuŋ niini igeet labak o, eeci arəɔŋ ka kanyuŋ igeet waŋi ci abadu mony, ma uuŋnuŋ oŋe ugooc.⁵ Bar zin mā alaj abadu mony, ma uuŋnuŋ oŋe ugooc, azaacu bar bornet nəŋ o Joowo kizi appē ərəɔt giye o adəɔŋi igeet zinzeeti kak. Ma iitene ci katin atorneke ləɔci e, ayalza Jooi bornet nəŋ onin, ma apak əl dook payiinte onin abil təp.⁶ Ma acacak gəɔn eet co kaal ci atobə ki kaal ogin baal gəɔn agoon e.⁷ Anyak əl oogi ci agoon kaal ci abon tup nəkə, eeci arəɔŋ niigi ka kanyek Jooi nəɔŋo titinyoŋ, ki diŋdiŋoŋ, been roget o abil been neen. Anyek zin didi Jooi tineere nəɔŋo roget o abil been neen.⁸ Maje əl oogi appinte nəɔŋo zinzeeti, ma abor ḥaati aziŋni zəɔz ween didi, ma agoon kaal ci ger. Apak zin tineere Jooi nəɔŋo bornet nəŋa.⁹ Ma əl o agoon kaal o ger dook apirna katin niigi ərəɔt ele, ɔɔwa rak əl o Juz, ma vurta əl o alaj eegin Juz.¹⁰ Maje əl o agoon kaal o abon, anyek katin Jooi nəɔŋo diŋdiŋoŋ, ki titinyoŋ, ma anyek nəɔŋo kabaayitoŋ ganonto, ɔɔwa rak Juz, ma vurta moden o alaj eegin Juz.¹¹ Eeci apak Jooi əl dook gole codoi tər nəkə kotobto.

¹² Mā abaca əl o alaj eegin Juz oŋe, yo nuun ḥaan baale kanyek Jooi nəɔŋo lotinok ogin e, apayek ni niini nəɔŋo daayiz nəkə. Maje əl o Juz o aga niigi lotinok o Joowo, mā abaca oŋe, apayek Jooi nəɔŋo gerzitin lotinowe nicoko kadaayitoŋ giye o alaj azooni niigi nəɔŋo.¹³ Eeci alaj anyek Jooi bonat əl o olla azii lotinok ogin iini doon, bar anyek bonat əl o azii lotinok ogin, ma azooni.¹⁴ Ma modena o alaj eegin Juz akom nəɔŋo lotinok o Joowo. Bar mā agoon niigi keeranene ugeec kaal ci abon atobə ki kaal ci abon aduwa lotinowa o Joowo, gole nico ayalza niigi gi o agawi kaal ci abon ki kaal ci ger.¹⁵ Ma kaal ci agoon niigi noko ayalza gi o agawi buk niigi laadun keeranene ugeec kaal o abon atobə ki kaal o aduwa lotinowa o Joowo nəkə. Ma aga buk niigi zinzeetine ugeec gi ci abon ki gi ci ger, eeci gəɔn buk iima atalne niigi ḥaati agooni gi ci abon, ma abor nəŋ ḥaati agooni gi ci ger.¹⁶ Ma zin katin iitene ci apayi Jooi əl e, apak niini nəɔŋo ḥaaten Yesu Kiristo kaale o ger eel zinzeetine ugeec kiyo gəɔn laadun kuuwawekun naana igeet kavyawé o Joowo abon o.

Alaj əl o Juz azooni lotinok o Joowo

¹⁷ Ma niiga əl o Juz o gəɔn aziyu ne, “Keegina naaga Juz.” Ma anyeku lotinok kizi ruguzok cugooc, ma abololu aziyu ne, “Keegina dəl ci Joowo.”¹⁸ Ma agayu kaal o atal Jooi, eeci edemezu niiga lotinowe o Joowo gol o ka agayi gi ci abon.¹⁹ Ma abaabanu zəɔz ci aziyu ne, “Keegina əl ci kademeza əl ween moden rubenik gole o Joowo. Ma keegina tokolec cineen, eeci ḥaan abaak niigi muura.”²⁰ Ma gəɔn aziyu ne, “Kanimnya naaga kedemeza əl o alaj agam eleeti ugeecik kodoyit baciinowe, kibeen əl o ḥaan kagaac demziin o Joowo jurun,” eeci lotinowa o Joowo anyuŋ igeet genyiz ki zəɔz ween didi.²¹ Zin yo ademezu əl oogi o, ma rak eleeti cugoocok o maany alaj ademezu naa? Uuwayeku əl oogi zəɔz ka calan agərže o, inoko niiga alya alaj agərzinu?

²² Aneku gəɔn niiga əl oogi ne, “Má adomanu zoocmazit o.” Inoko niigalya alaj zoocmazit adomanu? Abornu gəɔn niiga joowane o adilyai aziyu ne, “Gerze.” Inoko niigalya utuŋtu ḥaati aliŋliŋny kaal o anyonek joowane o adilyai?²³ Abololu gəɔn niiga, eeci agayu lotinok o Joowo. Anyaku zin bodo zaar o Joowo alyaan giye calan azooni lotinok cigin o naa?²⁴ Ayeedi waragewe o Joowo zəɔz ci azi ne, “Igeet əl o Juz ele neen ci anyeku moden oogi komomozit zaar o Joowo kaale cugooc ger agoonu noko.”

²⁵ Ateedu gəɔn niiga Juza dəl ugooc kuli ka keyelizai gi o eeginu əl o Joowo. Zin didi mā azuunu lotinok o Joowo jurun, teedinet cunoŋ noko anyak keŋ. Bar mazi alaj azuunu lotinok ogin jurun, akom teedinet nico keŋ kina.²⁶ Mā alaj eeti ateedi, ma bar azooni lotinok o Joowo, agama buk Jooi nəɔŋo kiyo eeti o ateedi o labak.²⁷ Ma modena o azooni lotinok o Joowo, mayo nuun alaj niigi ateedi o, anyaakun niigi igeet o ateedinu alyaan giye o agayu niiga lotinok o ayeedi waragewe o Joowo, ma bar alaj azooni.²⁸ Ma teedinet ci alyo doon alaj anyek eet kizi eet ci Juz een didi. Ma bayen ween didi o ayalza eet kizi dole o Joowo alaj een gi ci kateedi ele.²⁹ Eet zin ween Juz didi neen o otovo Jooi ziniz onin dəyize o Vəŋiz onin. Alaj een ḥaaten lotinok baal ayeedi waragewe o Joowo e. Zin eeti nici ajowa niini naatinet Joowa, alaj een eete ci deer.

³⁰ ¹ Ma dim inoko didi əl ci Juz o titinye niigi ərəɔt kujukit moden dook? Inoko teedinet cineen o atirit nəɔŋo niya? ² Ǝjet niigi titinye golowe ci meelik ger. Giye baal ɔɔwa rak itoonake Jooi kavyak ogin nəɔŋo e.³ Bar zin waanice əl ogene ḥaatineej alaj atu zoozok o Joowo, ma ḥaan Jooi kotoŋ nəɔŋo noko been neen.⁴ Ma əl ci deer o dook loota ḥina voloŋnyok, maje Jooi aduwa niini zəɔz ween didi tup nəkə, ma alaj avələŋ been neen. Ayeedi waragewe o Joowo zəɔz ci azi ne, “Ma niina Jooi gəɔn zəɔz unune aylzai kəleemnyai. Ma anyei niina leemi tup ole o gəɔn apayekin inet gerzitin.”

⁵ Karabəj gəɔn əl ogen azi ne, “Kaal ci gerze kagoon noko anyek əl oogi kicinit bonat o Joowo. Mā apayeket Jooi ageet gerzitin kaale nicoko abac koca niini.”⁶ Kanekuŋ zin ne, Akom kina! Alaj een neen! Mā da calan apak Jooi kaal jurun, alaj buk koca niini apak əl o loocu jurun.

⁷ Karabəj bar əl ogen azi ne, “Mā kavələŋ, ma aylzak vələŋ cinai əl kagaac leeminet o Joowo, ma adiŋdiŋan niigi nəɔŋo, naa zin bodo apawoneket baciin o?”

⁸ Karabəj bar əl ogen azi ne, “Kutuguz kaal ci ger labak ka bar keyelizyai bonati o Joowo giye o ooŋneket niini ageet kaal cigaac ger kagoon o.” Akanan gəɔn əl ogen eet vələŋa anō ne, Kaduwa gi nico naana Pəl. Maje naana ḥaan kuduwa gi nico been neen. Apayek zin waanma Jooi nəɔŋo gi ci agano ki nəɔŋo.

Akom eet ci abon ḥume o Joowo

⁹ Zin naaga əl o Juz alaj kabona Joowa kujukit əl o alaj een Juz. Uyene rak keneyuŋ ne, “Naaga əl o Juz kibeen moden kaavtiz naaga dook ojeca.”¹⁰ Eeci ayeedi waragewe o Joowo zəɔz ci azi ne, “Akom eet ci abona ḥume o Joowo kina akə zee ma akom bac nuun codoi tər ele.¹¹ Akom eet ci aga kenti ci kaal ween didi. Ma akom eet ci arəɔŋ kono gol o Joowo.¹² Bar əl dook otoborit gol o Joowo. Ma iziti niigi dook kaal ci labak. Akom ḥaatineej eet codoi tər nəkə ci agoon gi ci abon.¹³ Alaba niigi əl zəɔza, ma avəyi zoozowa cigeec noko əl daayiza. Ma əl ci azii zoozok cigeecik noko adaai. Anyaa zoozowa cigeecik noko daayiz kiyo gəɔn Ǝjet eet kowat o.¹⁴ Abiz nəɔŋo toriin been zoozok ci ger utugeti ugeec təc.¹⁵ Ma areez niigi ḥaati aruyi əl oogi kadaayitoŋ.¹⁶ Olla ḥinti avəyi niigi o uulal, ma anyaak əl piryakzet ərəɔt.¹⁷ Ma alaj niigi aganek baayiz ci abaai yaak been neen.¹⁸ Ma alaj buk aŋole Jook been neen.”

¹⁹ Kaga zin naaga dook lotinowa akati əl o anyek Jooi nəɔŋo ka kuzuuti lotinok nicoko. Ka kəkəma bodo ḥaatineej eet ci azi ne, “Alaj lotinowa niciakan aneet.” Ma lotinowe nicoko apak katin Jooi əl ci abaak loota noko dook.²⁰ Akom laadun eet ci anim kozooti lotinok o Joowo dook. Zin giye nico akom eet ci abon ḥume o Joowo gole ci azooni niini lotinok. Bar olla lotinowa ayeleklet ageet baciinok ogaac.

Anyek Jooi eet kobona tuwenta

²¹ Bar zin inoko eyeliza Jooi gol ceen didi ci ka kanyeke niini ol kobonta ɻume onin. Ma gol nici alaj een gol ci kazooni lotinok. Ma lotinowa baal anyek Jooi Mosis e, been zoozok baal aduwa nyakanjaneta e olla oovek niigi ol gol ci ka kobontai naaga inoko o.

²² Zin gol ci anyek Jooi ol kobonta ɻume onin oaku tuwenta jaaten Yesu Kiristo. Agoonek niini gi nico ol o atu noɔnɔ dook.

Akɔm noɔnɔ tel ci ajeri ol o Juz ki ol o alaj eegin Juz. ²³ Eeci ol dook anyak baciinok, ma edeyai niigi dook titinyonte o Joowo.

²⁴ Bar zin Jooi irkente onin anyek niini ol kobonta ɻume onin labak nɔkɔ jaaten Yesu Kiristo o ɔɔga noɔgɔ ojeca. ²⁵ Ayleza Jooi Yesu Kiristo ka kizi niimi biyete ogin gol cin ka kaarai baciinok ole o atu noɔnɔ dook. Agoon Jooi gi nico o ka keyeliza bonat onin. Baale maŋaan Yesu kiiya e alal Jook ziniz, ma alaj apak ol opene ugeec agoon. ²⁶ Bar zin inoko alanyaan bodo agoon nɔkɔ, eeci anyewun niini ol gol ci ka kaaryai ojɛ ugeec abaca, ma eyeliza bonat onin giye ci anyek niini ol o atu Yesu kobonta o.

²⁷ Anyet zin inoko Jooi ageet gol ci aaryane ojɛ ogAAC irkente onin doon. Kanyak zin inoko naaga gi ci ka kɔbɔlɔti tɔ? Akɔm kina! Eeci alaj Jooi agoonet ageet kobonta giye ci kazooni lotinok, bar anyet kobonta giye o katuwi naaga Yesu Kiristo. ²⁸ Kagaac zin inoko naaga anyek Jooi eet kobonta ɻume onin jaati atuwi Yesu doon, alaj een jaati kazooni lotinok. ²⁹ Ma dim inoko jaatunooj kizik areez Jooi ol o Juz doon? Akɔm kina! Alaj een neen. Areez buk niini moden dook. ³⁰ Eeci adoi laadun Jooi tɔr nɔkɔ. Anyek niini ol o Juz kobonta jaati atuwi Yesu. Ma buk anyek ol o alaj eegin Juz kobonta jaati atuwi Yesu. ³¹ Mayo zin inoko abon kapez lotinok o Joowo kizi kaal ci labak, eeci anyet Jooi ageet kobonta tuwenta doon? Akɔm! Alaj een neen. Buk lotinowa jaan abon.

Abona Ibrayim ɻume o Joowo tuwenta

4 ¹ Kabaabanit di zɔɔz o Ibrayim ween jijitinai ageet ol o Juz dook. Ma da baale niini abona ɻume o Joowo naa? ² Mā da baale Ibrayim kobonta ɻume o Joowo kaale baal agoon e, abɔlɔl waan. Bar zin jaan niini kɔbɔlɔl ɻume o Joowo been neen. ³ Ayeedi waragewe o Joowo gi ci azi ne, “Atu Ibrayim Jook, ma anyek Jooi noɔnɔ kobona, eeci atu niini noɔnɔ.” ⁴ Gɔɔn mā aliqliq eeti, aruwek ol noɔnɔ guruc ci liqliqonto. Ma gurуча ci agam niini noko alaj een guruc ci iirkek ol noɔnɔ labak, bar guruc ci liqliq onin. ⁵ Zin gol o Joowo alaj abil nɔkɔ. Ma eeti ci arek ziniz Jook, ma aga jaan aara Jooi jaatin baciinok ogin giye o atuwi niini noɔnɔ, ma alaj bar atu niini liqliqon onin aliqlijoneke Jook, anyek Jooi noɔnɔ kizi eet ci abon ɻume onin. ⁶ Ma gi nici atobɔ kibeen gi baal aduwa Devid akati ol baal atalne giye o anyek Jooi noɔgɔ kobonta ɻume onin tuwente uneen, ma alaj een kaale ci abon agoon niigi e. Baale azi Devid giye nico ne, ⁷ “Ma ol o abaca ojɛ, ma aara Jooi noɔgɔ ojɛ ugeec, atalne niigi ɔrɔɔt, eeci ubun Jooi ojɛ ugeec. ⁸ Ma atalne buk niigi, eeci alanyaan aada Manyi ojɛ ugeecik abaca been neen.”

⁹ Mayo inoko talniin ci baal aduwa Devid noko akati ol o ateedi een Juz doon? Akɔm kina! Ajowa buk ol ween moden alaj ateedi talniin nico labak. Kuduktayuŋ rak uyene zoozok o ayeedi waragewe o Joowo azi ne, “Atu Ibrayim Jook, ma anyek Jooi noɔnɔ kobona o, eeci atu niini noɔnɔ.” ¹⁰ Waanice anyek Jooi Ibrayim kobonta ɻume onin e ma da Ibrayim ateedi? Akɔm kina! Waanice jaan Ibrayim keteede. ¹¹ Anyek zin baale Jooi noɔnɔ kobonta ɻume onin injaan keteede e, eeci atu niini Jook. Ma vurta eteede Ibrayim ka keyeliziyai bayen o anyek Jooi noɔnɔ kobonta tuwente onin. Zin giye nico izi Ibrayim baati ol o atu Jook dook o anyek Jooi noɔgɔ kobonta ɻume onin tuwente uneen, yo nuun alaj niigi ateedi. ¹² Ma buk niini een baati ol o Juz ateedi dook, alaj een zin teedinta, bar olla mate atu niigi Jook gole ween didi kiyo buk Ibrayim baale injaan keteede e.

Kaal o aterket Jooi dook ajoyai tuwenta

¹³ Baale aterkedek Jooi Ibrayim been dɔl ci dɔl cigin gi ci ka kanyeke niini noɔgɔ looc dook. Alaj zin baale aterkedek Jooi Ibrayim gi nico o giye ci azooni niini lotinok, bar aterkedek niini noɔnɔ gi nico o, eeci atuwe. Anyek ni Jooi noɔnɔ kobona ɻume onin. ¹⁴ Mā da waan keterkedek Jooi zɔɔz nico ol o azooni lotinok doon, izi koca zin tuwen gi ci labak, ma buk zɔɔz baal aterket niini e izi koca gi ci labak. ¹⁵ Eeci mā aga ol lotinok, ma alaj azooni juruŋ, abornek Jooi noɔgɔ nɔŋ giye calaj azooni niigi lotinok o. Mazi da kɔkɔma lotinok, abac zin koca ol naa?

¹⁶ Zin baale aterkedek Jooi Ibrayim zɔɔz ci ka kamayuwı dɔl ci dɔl cigin e, eeci Ibrayim waanice atu Jook ɔrɔɔt. Agoon Jooi noko o ka kamayuk niini dɔl ci dɔl o Ibrayim irkente onin doon, alaj een kaale ci abon agoon niigi. Ma giye nico agaac dɔl ci dɔl o Ibrayim dook ɻedet jaan anyek Jooi noɔgɔ gi o aterkedek. Dɔl zin ci dɔl o Ibrayim neen ol o aga lotinok kibeen buk ol o atu Jook gole ci abil kiyo baal Ibrayim e. Keegin zin naaga dook dɔl ci Ibrayim. ¹⁷ Azi baale zɔɔz ci ayeedi waragewe o Joowo giye ci akati Ibrayim ne, “Jaan kanyin ineet izi baati moden ci meel.” Aterkedek zin Jooi zɔɔz nico Ibrayim niinilya. Ma gi ci aterket Jooi akɔzze agooni nuun, eeci anyak niini dɔyiz ci injaani bodo ol o adaayito daayiza. Ma buk anyak niini dɔyiz ci eεnycane olla zɔɔza doon kaal ci laadun jaan keelit tɔ been neen.

¹⁸ Waanice Ibrayim atu niini Jook, ma aga jaan anyek Jooi noɔnɔ kizi baati moden ci meelik ɔrɔɔt ele, ma are niini zɔɔz baal aterkedek Jooi noɔnɔ e zinize ci alal. Mayo nuun waanice ole ol ogen kizik bar zɔɔz nici alaj tijeere didi abil tɔ e, atuwe Ibrayim waanice labak. Tuwen zin onin neen o anyek Jooi noɔnɔ kizi baati moden ci meelik. Kiyo baale ayeedi waragewe o Joowo azi ne, “Meele tijeere dɔlyi ci dɔl cugun ger.” ¹⁹ Ma iinyaye niceke izi ajɔn ka kizi irkitowa o Ibrayim aritan eet tur. Ma aga niini izi matuwoc ɔrɔɔt, ma aga buk niini Sara ween jaan onin waanice awɔ koliin. Ma buk iizi niini matuwoc ɔrɔɔt, ma alaj agano jaati waan ka kitirai dɔl. Bar zin Ibrayim waanice jaan amena atu niini gi baal aterkedek Jooi noɔnɔ. Bar adiŋdiyan niini Jook, ma abil niini kɔdɔk kak tuwente onin. ²⁰ Ma atu niini ɔrɔɔt ele gi o anyayi Jooi dɔyiz ci agooni gi o eterket niini. ²¹ Tuwen zin o Ibrayim neen o anyek Jooi noɔnɔ kizi eet ci abon ɻume onin kiyo ayeedi waragewe o Joowo o. ²² Alaj zin bar ayeedonek zɔɔz nici Ibrayim doon. ²³ Bar akaneet zɔɔz nici ageet ele, eeci kobonta buk naaga ɻume o Joowo giye o katuwi noɔnɔ baal injaani Manyi Yesu daayiza e. ²⁴ Adaai Yesu ojene ogAAC, ma injaani Jooi noɔnɔ daayiza ka kobonta naaga ɻume onin.

Kizitɔ naaga lajoten ki Jook jaaten Yesu Kiristo

5 ¹ Inoko zin kiziti naaga ol ci kabon ɻume o Joowo giye o katuwi Yesu Kiristo, ma kanyayit naaga ganɔn ki Jook jaaten noɔnɔ.

² Ma Yesu Kiristo iiten baal kagaman naaga noɔnɔ e zee been inoko o anyet niini ageet kagaac deten oaku Joowa. Katalne zin naaga ɔrɔɔt ele, eeci kaga tijeere kazol naaga kibeen noɔnɔ titinyon onin. ³ Ma katalne buk naaga mate gɔɔn kagide, eeci kaga giden ademezet ageet gol ci ka gɔɔn kemezti piryakzet zinzeetine ci alal. ⁴ Mazi kamez piryakzet zinzeetine ci alal, atalne Jooi, ma kaga

naaga nōkō tijeere agooneket niini ageet kaal o aterkedeket dook.⁵ Zin naaga katu didi alaj niini alabanet ageet kaale nicoko, eeci ayeleket niini reezinet o areezet ageet ḥrōt. Ma buk areket niini reezonet zinzeeti ogaac døyize o Vənijz onin anyet ageet.

⁶Baale ako mazi ḥkōmawet ageet gōl ci ka kitiriti eleeti ogaac døyize cinai doon e, iiya Yesu Kiristo adaak ḥaaten ageet o orjenu itene o ajerak Jooi nōnō. ⁷Ma gi nici adōi kak ḥrōt eete ci deer ḥaati adaajni gone oman ci abon. Karabōj koca gōon te eeti oman agama daayiz ci eelane eet ci abon kiyo eeti nici o labak. ⁸Bar zin Jooi eyeleyet reezinet onin areezet ageet ḥrōt giye o itoonane Kiristo kiiya kadaak ḥaatinai iiten baal ḥaan kanyayi naaga oje ḥrōt e. ⁹Inoko zin kobonta ḥume o Joowo giye o iiya adaayi Yesu Kiristo ḥaatinai. Ma inoko zin kaga naaga ḥaan aruguzet niini ageet payiinte o Joowo. ¹⁰Baale ijaan Yesu kiiya kadaak baciinowe ogaac e, keegin naaga mirōk ci kamarno ki Jook. Mazi iiya adaak ḥeerin Yesu e, abadayet niini ageet kiziti lanjoten ki nōnō bodo. Ma giye o kizitōi naaga lanjoten ki Jook kaga aruguzet tijeere Yesu ageet, eeci itija niini daayiza, ma inoko o arogi. ¹¹Alaj een zin bar gi dook neen nici. Bar buk kanyek naaga Jook zany ḥaaten Manyi ona Yesu Kiristo, eeci abadayet niini ageet kizitō lanjoten ki Jook.

Zōoz ci akati Adam been Kiristo

¹²Baale laadun anyaak ojec looc eeti codoi ḥrōt nōkō. Ma ojeci nica anyaa daayiz. Makacin atawoza daayizi ol dook, eeci abaca ol dook oje. ¹³Baale maajaan kitoonak Jooi Mosis lotinok ogin e, abaca ol oje nōkō. Zin giye baal ḥaan ḥakōmni lotinok, akōm eet ci ka kenek gōn ne, “Abaca niina oje.” ¹⁴Mazin iinyaye ci baal Adam neke zee been iinya baal Mosis e, anyak daayizi døyiz ole o deer dook. Yo nuun alaj abaca ol ojec gole ci atobō ki gōl baal Adam baal alaj azooni niini zōoz baal aricanek Jooi nōnō e, adaii waanice ol dook nōkō.

Zin Adam kibeen Kiristo baal iiya abaak loota vurta e atobō golowe ogen. ¹⁵Bodo buk Adam ki Kiristo aŋjōrōwō golowe ogen, eeci ojeci baal abaca Adam e alaj atobō kibeen deten o anyet Yesu Kiristo ageet nōkō kōkōm gi ci kanyek naaga nōnō. Ma gole o ojec o adoi ḥrōt baal abaca Adam e, adaayito ol ci meelik ger. Bar zin deteni o Joowo been irken o Yesu Kiristo anyak døyiz ci appe ḥrōt kujuk ojec o Adam. Eeci ḥaaten Yesu Kiristo amayuk Jooi ol dook, ma anyek nōgō bonat labak nōkō kōkōm gi ci aruwek niigi nōnō. ¹⁶Ma deteni o anyaa Jooi bonate onin aŋjōrōwō ki gerzitin o anyaa ojeci o Adam, eeci anyaa ojeci nica payiin o apayeket Jooi ageet daayiz. Maje deteni o anyaa Jooi irkente onin ḥaati Yesu Kiristo, yo nuun abaca ol oje ci meel, anyek niini ol kobonta ḥume o Joowo. ¹⁷Ma ojeci baal abaca Adam niini doon kōdōwe ḥrōt nōkō e anyaak daayiz moden dook. Mazin buk gi baal iiya utugu Kiristo niini doon kōdōwe ḥrōt nōkō e titiny ḥrōt ele. Eeci giye nice ol dook o agama deten o Joowo adikir, ma obonta niigi ḥume onin, ajowa waanma niigi roget o abil been neen ḥaati Yesu Kiristo. ¹⁸Baale apayewun Jooi ol dook daayiz ojerce baal aŋjōn Adam adoi ḥrōt nōkō e. Mazin buk gole ci atobō ki nico ḥaga Jooi ol dook ojeca, ma anyek nōgō dook bonat giye o abon adoi ḥrōt nōkō aŋjōn Yesu Kiristo, ma anyek niini nōgō roget onin. ¹⁹Zin kiyo baale akunak ol dook ojeci eete codoi ḥrōt nōkō giye o alaj azooni niini zōoz o Joowo e, buk gole ci atobō ki nico akunak ol dook bonati eete codoi ḥrōt nōkō giye o azooni niini zōoz o Joowo. ²⁰Baale anyek Jooi Mosis lotinok ka keyelek ol gi o baciinowa ugeecik izitōi mēle. Mazi giye o meelin baciinowa ugeecik ḥrōt, eyelizyai bonati o Joowo bar kizi appe ḥrōt kujuk baciinok ugeec. ²¹Zin kiyo baale ojeci anyak døyiz ci anyaaki ol daayiz e, buk bonati o Joowo anyak døyiz ci anyeke ol kobonta ḥume onin, ma ajowa ol roget o abil been neen ḥaaten Manyi onai Yesu Kiristo.

Roget ḥaaten Kiristo

6¹ Mayo zin inoko abon ḥaati kane ne, “Kemedā kutuguz oje labak ka bonati o Joowo kizi appe ḥrōt?” ²Akōm, eeci koɔgjai naaga døyize o ojedu, keelit naaga ojeca kiyo ol o adaayito o. Alaj zin bodo abon ḥaati kamenan kabacan oje. ³Kaga naaga ol o oonyi ka koromtozek Yesu Kiristo dook oromtozek buk niigi nōnō daayize onin. ⁴Mazin iiten baal koonyene naaga e abil kiyo koromtozek naaga dook Yesu Kiristo, ma kadaayito kibeen nōnō, ma kadye kibeen nōnō o. Ma gi nici agooni ka naaga rogete onai colai kabaayit baayiz ci colai. Ka zin kiyo buk baale ijaami Jooi Yesu daayiza døyize onin e, ka buk naaga kanyayit roget o colai ḥaaten Yesu Kiristo.

⁵Koromtozek naaga nōnō daayize onin, ka katin buk kitiŋgaz naaga daayiza kibeen nōnō. ⁶Inoko zin kagaac naaga zinzeeti ogaac gerze baal kanyak e, oṭortei iitene baal adaajni Kiristo keete ween talakec e. Ka oje baal eel zinzeetine e kidicai lai. Alajan zin bodo acboneket ageet oje. ⁷Eeci ma adaak eeti ci deer didi, ɔɔgjai niini døyize o ojedu. ⁸Ma giye o ɔɔgjeyet Kiristo ageet onene ogaac reen, keel naaga kiyo kadaayito kibeen nōnō o. Ma katu didi karome tijeere naaga kibeen nōnō rogete onin. ⁹Eeci kaga naaga itiŋawi Jooi nōnō daayiza. Ma alaj bodo niini adaayi been neen, eeci alajan daayizi anim nōnō. ¹⁰Adaak baale niini lak codoi ḥrōt ka kēya døyiz o ojedu. Alajan zin bodo niini adaai been neen. Ma inoko o arogi ka kanyek Jook talniin. ¹¹Abon zin buk anyeku niiga eleeti keelit kiyo ol o adaayito, ma ḥkōma ojec døyiz ḥaatinneq o. Anyek buk eleeti keelit kiyo ijaan daayiza, ma arugnu ka anyaaktak Jook talniin ḥaaten Yesu Kiristo o. ¹²Maajaan bodo anyeku ojec kabal eleeti cugooc o ka calaj ayootun igeet utuguz kaal o ger arɔɔn eleeti ugooc. ¹³Má anyeku eleeti cugoocok o dook kabaca oje been neen. Bar anyek eleeti cugoocok o dook Jook ka kanyun niini igeet utuguz kaal ci abon eleetine cugoocok o tup nōkō, eeci eelnu niiga kiyo adaaktu, ma itiŋayuŋ Jooi igeet daayiza orogit bodo o. ¹⁴Alajan zin bodo oje anyak døyiz ḥaatunoq, eeci alajan eeginu niiga gabara ci ka uzuuti lotinok o reen, bar ɔɔgawuŋ Jooi igeet bonate onin abaayit yaak.

Abon kagoon kaal ci abon tup

¹⁵Karabōj bar eeti oman azi ne, “Kabaca oje labak, eeci kaavtiyo naaga bonate o Joowo, alajan kabaak lotinowe.” Bar zin naana kane, Akōm! Alaj een neen! ¹⁶Agayu niiga mā anyeku eleeti eet oma ka iziti gabara cigin ka iziyyit niiga zōoz cin, izitu niiga gabara cigin, ma aziŋnu zōoz cin doon. Zin mā buk izitu gabara ci ojedu, alaj bodo animnyu iziti gabara ci Joowo ma ol ween gabara o Loryento ano niigi gōl o daayizo. Maje ol ween gabara o Joowo azii niigi Jook, ma agama Jooi nōgō kobonta ḥume onin. ¹⁷Inoko zin naana kanaati Jook ḥrōt, eeci baale niiga eeginu gabara ci ojenu, ma bar inoko o uzuuti zinzeetine ugooc demziin o Joowo een didi baal aziŋnu e jurun. ¹⁸ɔɔgawuŋ zin Jooi igeet ojeca, ma izitu gabara cigin ka utuguz kaal ci abon. ¹⁹Kazooz zōoz ci akati gabara kibeen alaat o ka kitirituŋ igeet iziyyit zōoz nico jurun, eeci zoozowa nici eete ci deer adōi kak. Baale gōon anyeku eleeti ugoocok dook Loryen, ma agoonu oje kibeen kaal ci ger tup nōkō. Inoko zin buk gole ci atobō ki nice anyek eleeti ugooc dook Jook ka utuguz kaal ci abon ḥrōt ka zin didi iziti niiga ol ci Joowo.

²⁰ Baale majaan eeginu gabara ci ojedu e, ḥaan waanice iziti gabara ci Joowo. ²¹ Ma kaale ci ger baal agoonu neke, akom gi ci abon ajowanu kina, bar anyaakun inoko kaala nica igeet alyaan zinzeetine ugooc. Zin kaala ci gerze neke anyak daayiz. ²² Bar zin inoko ḥogawuŋ Jooi igeet ojene, ma izitu niiga gabara cigin. Zin gole nico otoonya Jooi oje ugooc, ma izitu ɔl cigin didi, ma anyuŋ niini igeet roget o abil been neen. ²³ Mā abaca eeti oje, ajowa niini daayiz. Maje bar deten o anyek Jooi ɔl ogin kōkōm gi ci aruwek niigi, noono neen rogeti o abil been neen ḥaaten Manyi ona Yesu Kiristo.

ጀጀgjai ɔl o atuwe døyize o lotinowu

⁷ ¹ Gotōnoga o tuwento, agayu ri niiga lotinowa anyak døyiz eete ci deer ijaan arogi eeti o doon. ² Abil zoɔz nici kiyo goon azi keerita ogaac ne, Mā arik dole, abon aroma ki eet cino doon ḥinti ḥaan arogny eeti cine o dook. Bar mazi adaak eeti cine o, ḥogjai niini keere baal acabek noono eet onin doon e. ³ Mazi aleemno niini ki eet oma ḥaati ḥaan arogny eeti cine o, odoma niini zoocmaz. Mazi adaak eeti onine, ḥogjai niini keere nico ḥotə labak. Zin keere o Juz mā ariyi bodo eeti oman jaa nico, alaj jaa nici adoma zoocmaz.

⁴ Gotōnoga o tuwento, abil buk zoɔz nici ḥaatunoq nočo. Alaj lotinowa bodo anyak ḥaatunoq døyiz ci ka kabaluj igeet, eeci baale iiten baal adaapni Yesu e, abil kiyo buk adaaktu niiga ki noono o. Inoko zin niiga ḥogjanu lotinowe, ma oromtewu ki Kiristo baal ajaani Jooi noono daayiza e. Abon zin kalinlijonek naaga Jook gole ci atalna niini. ⁵ Baale goon majaan kutuwec Jook e, kagoon naaga ootine ogaac doon kaal o arooyeket zinzeeti ogaac ageet kutuguz. Maje lotinowa o azi ne, “Má agoonu kaal nicoko,” bar anyet ageet kutuguz kaal ci ger ḥočo. Mazin kaal ci baal kagoon neke anyaaket ageet daayiz. ⁶ Bar zin inoko ḥogjai naaga lotinowe nicoko ḥotəzə labak, eeci keelit naaga kiyo kadaayito been Kiristo o. Inoko zin alañaan bodo naaga kalinlijonek Jook gole ci kazooni lotinok o Mosis, bar kiliqliqtozek naaga noono gole o colai ḥaati kozooni gi o ayelzeket ageet Vɔnjizi onine.

Ayelzeket lotinowa ojedi gitaz

⁷ Yo zin inoko kiziti ne? Kiziti ne, “Adoye lotinowa been oje nočo?” Alaj een neen! Eeci een lotinok neen o anyan aneet ele kaga ojedi gitaz. Mā da waan calaj azi lotinowa ne, “Má arjuwe ziniz kaal ci eet oma,” ḥaan waan naana kaga ma arčoñ ziniz kaal culu o. ⁸ Bar zin lotinte nico ojowa Loryen gol ci anyan aneet kujuweke ziniz kaal culu ḥočo. Mazi da kōkōma lotinok, alaj waan anyak ojedi døyiz ḥaatan. ⁹ Baale laadun alaj kaga lotinok, ma waanice kabaaban naana bar kizik kaave rogeta. Bar ako mazi kaga kaal o arican lotinowa o Joowo calaj kagoon, anyawun ojedi døyiz ḥaatan. ¹⁰ Ma zin inoko kagawa kabil da baale kiyo eeti o adaak o. Zin lotinowa baal ka waan kanyaaktayan aneet roget e, anyaaktayan bar daayiz. ¹¹ Giye o lotinet nice ojowa Loryen gol ci alabanan aneet, ma anyan kabaca ojed. Makacin anyayan ojedi nici aneet daayiz. ¹² Ayeleket zin zoɔz nici gi o didi avuni lotinowa Joowa, ma buk kaal o arecaneket Jooi ageet lotinowe ogin dook kaal ci avu ḥaatin, ma een kaal ci eel tɔp.

¹³ Karabɔŋ inoko azi eeti oman ne, “Mazi da lotinowa ma didi abon, anyaak zin bodo ɔl daayiz ku?” Bar zin mā ajin niini gi nico, alaj abon, eeci lotinowa alaj anyaa daayiz, bar ojed neen o anyaa daayiz. Anyaaket ojedi ageet daayiz giye o ayelzan niigi bonat ki gerzitin. Zin lotinowa o Joowo ayelzeket ageet olla gi ci gerze agooni o ojed neen. Ma ayeleket buk gol o gerzini ojedi ḥočo.

Anyak eeti ci deer zinzeeti ram

¹⁴ Kaga naaga lotinowa avu Joowa. Bar zin naana eeti ci deer o akomnan døyiz, ma anyan Loryen kibil kiyo miroiti o agamanan niini o. ¹⁵ Alaj kaga kaalyan ci kagoon o been neen. Kazi nočo o, eeci goon kaala ci kagoon o alaj een kaal ona laadun abon karooq kutugu e neen, bar bodo goon kagoon kaal o ger ona laadun alaj karooq kutugu e ele. ¹⁶ Zin kagawa didi lotinowa o Joowo abon ḥočo, eeci kaala ci gerze goon kagoon o alaj een kaal o abon goon arčoñ ziniz kutugu e neen. ¹⁷ Zin giye nico alaj een didi aneet neen ci kagoon kaal ci ger noko, bar Loryen o aavi zinize onan neen ci anyan kabaca oje o. ¹⁸ Kaga zin naana alaj kanim kutugu kaal ci abon, giye o keene eet ci deer ojenu. Karooq kutugu kaal ci abon, bar akomnan døyiz ci ka kutuguwi kaal ci abon kina. ¹⁹ Alaj kanim kutugu kaal o abon ona laadun karooq kutugu e, bar goon kagoon kaal oogi doon ci ger ci ḥaan laadun ḥorooq kutugu. ²⁰ Mazin gi ci goon kagoone naana kaal ci ger ḥaan ḥorooq kutugu o, ayelza gi o didi alaj kabacane ojed naana maany, bar Loryen o aavi zinize onan neen ci anyan aneet kutugu kaal nicoko o.

²¹ Ma gi nico kacin goon naana alye can o tup. Eeci goon ḥedet karooq kutugu kaal ci abon, bar alaj kanim kutugu been neen, eeci ziniz cane o arčoñ kaal ci ger doon nočo. ²² ḥedet goon kaga oowe can o nočo lotinowa o Joowo abon. ²³ Bar ḥaato anyak bodo zinize onan zoozok oogi ci ger ajořow kibeen zoozok o Joowo abon. Nicini zin Loryen o aavi zinize onan neen. Arčoñ niini kacobayan aneet ojed ka kizi miroi cin. ²⁴ Izi zin noča cigane wole. Kayo keelawan ḥene zinize ci ger akoyan daayiza noko?

²⁵ Katal Jook ḥaaten Manyi onai Yesu Kiristo o iiya εεlawan aneet.

Olla goon naana kabaaban lotinok o Joowo ḥowa doon, maje zin zinize cane o abaaban kaal ci akati ojed.

Anyet Jooi roget ci colai Vɔnjize onin

⁸ ¹ Alañaan zin bodo Jooi ɔl o oromte ki Yesu Kiristo apayek gerzitin. ² Eeci abalun nočo Vɔnjizi o Joowo doon o anyaak nočo roget ḥaaten Yesu Kiristo, ma ḥoga nočo ojeda been daayiza. ³ Ma lotinowa baal anyek Jooi Mosis e alaj aruguzet, eeci naaga ɔl ci deer o alaj kanim kuzuuti nočo. Bar zin Jooi utuguweyet ageet gi ci ḥaan lotinowa kutuguzyet. Itoonak niini ḥeerin looc alye ci abil kiyo ele ci eet ci deer anyak ojed o. Itoona Jooi noono o ka kiiya kizi todoyoi ci aara døyiz o ojenu ola dook. ⁴ Agoon Jooi gi nico o ka kutuguz naaga kaal o abon aduwa lotinowa dook, giye o naaga o kotonjat kaal o ger baal goon arčoñ zinzeeti kutuguz e, inoko kabaayit døyize o Vɔnjiz o Joowo. ⁵ Ma ɔl o goon awɔyi døyiz o eleeti ugeec doon, abaaban niigi tup nočo kaal o ger arčoñ zinzeeti ugeec doon. Maje ɔl o awɔyi døyiz o Vɔnjiz o Joowo doon, abaaban niigi kaal o arooyek nočo Vɔnjizi o Joowo. ⁶ Ma eeti ci agoon kaal o ger arčoñ zinize onine doon, ako niini daayiza. Maje bar eeti ci abaaban kaal o arooyek nočo Vɔnjizi o Joowo doon, anyek Jooi noono roget been ganon. ⁷ Ma eeti ci abaaban kaal o ger arčoñ ele onine doon, amarni niini ki Jook giye o alaj aziiŋni niini lotinok o Joowo, ma alaj anim niini kozooti nočo. ⁸ Didile kaduwakuj igeet, ma ɔl o agoon kaal o ger arčoñ zinzeeti ugeec doon, alaj atalne Jooi ḥaatineen.

⁹ Bar zin mā didi aavi Vɔnjizi o Joowo zinzeetine ugooc, alaj koca bodo niiga anuyu kaal o arčoñ zinzeeti ugooc doon, bar anuyu koca kaal o aduwakuŋ igeet Vɔnjizi o Joowo. Mā eeti calaj anyak Vɔnjizi o Joowo zinize onin, alaj niini een eet ci Kiristo. ¹⁰ Bar zin mā abaak Kiristo zinzeetine ugooc, adai tijeere eleeti doon giye ci ojedu. Maje vɔnjizowa cugooc o arogi, eeci anyuŋ Kiristo

igeet obonta Joowa.¹¹ Mā abaak Vənjizi o Joowo baal adəja Yesu daayiza e zinzeetine ugooc, jaan zin buk anyek Jooi eleeti cugooc o waan ci adaarjnu roget ɣaaten døyiz o Vənjiz onin abil ɣaatunoor.

¹² Götönöga o tuwento, alaj abon ɣaati kagooni naaga kaal o ger arəoŋ zinzeeti ogaac doon, bar abon kagoon gi o aduwaket ageet Vənjizi o Joowo.¹³ Mā agoonu kaal o ger arəoŋ zinzeeti ugooc doon, avoyu koca daayiza. Bar zin mā adayeyu niiga kaal o ger baal gōon agoonu e dook look døyize o Vənjiz o Joowo, urugtu koca.

¹⁴ Ma əl o arayin nōoŋo Vənjizi o Joowo dook iziti niigi dəl ci Joowo.¹⁵ Eeci Vənjizi o anyuŋ Jooi igeet, alaj anyuŋ ka iziti gabara bodo, ma alaj buk anyuŋ otəŋolte looc. Bar anyuŋ niini igeet iziti dəl ci Joowo, ma anyet kotowee Jook kizi baatinai.¹⁶ Ma Vənjizi o Joowo kibeen vorjizok ogaac aduwaket gi o kizitzi naaga dəl o Joowo.¹⁷ Zin giye o kizitzi naaga dəl ci Joowo, kajowa tijeere naaga kaal o abon itanjeet niini ageet əl ogin. Ma buk giye o koromtozéke naaga Yesu Kiristo, kajowa tijeere naaga kaal o abon itanjeet Jooi nōoŋo. Eeci mā kapirna naaga been Yesu, anyet buk koca tijeere Jooi ageet kozolit ki nōoŋo titinyon onin.

Kajowa katin titinyon naaga dook ki Yesu

¹⁸ Kaga naaga mā kayabiz titinyon o appe ka kanyet Jooi ageet katin kibeen piryakzet ci kapirnane inoko noko, piryakzet nici gi ci labak.¹⁹ Ma kaal o eenyca Jooi dook inoko areyi talniinta, ma arəoŋ niigi iiten ci katin ayelzan Jooi dəl ogin e kiiya kataman.

²⁰ Areyi niigi o, eeci iziti niigi dook kaal ci labak. Alaj een zin nōoŋo maany neen ci anyek eleeti kizi kaal ci labak o, bar Jook neen o anyewun nōoŋo kizi kaal ci labak.²¹ Bar zin jaan anyak iiten ci arek Jooi ka tijeere kōogjai kaal ogine baal eenyca niini e dook kaale ci ger anyek nōoŋo kizitzi gerzete noko. Ka zin kōoɔz̄ niigi labak calaj aavtiz cabiinte o kaal o ger, ka buk kanyayit niigi titinyon kiyo dölyci Joowo o.

²² Kaga naaga kaal o eenyca Jooi dook jaan apirna, ma jaan niigi alu nōkə zee been inoko o kiyo ɣaa o gōon aam dole ka kotoyai o.²³ Bar zin alaj een kaal ci eenyca Jooi oogi doon ci apirna, ma alu o. Akom! Bar buk naagalya o anyet Jooi Vənjiz onin ka keyeleyet kaal o abon ka kanyet niini ageet katin, jaan buk kapirna ki luwa nōkə. Jaan zin kare naaga iiten o katin atalnanet Jooi ageet kizitzi dəl cigin baliinte onin, ma anyet niini ageet eleeti ci colai e.²⁴ Orogozet zin Jooi ageet giye o karewi naaga tuwenta kaal o abon ka kanyet tijeere niini ageet. Inoko te kojokta kaal ci jaan kare noko, alaj waan bodo kareyi. Eeci gōon laadun mā ojowa eeti gi ci da gōon are, alaj bodo areyi.²⁵ Inoko zin mā kare naaga kaal ci jaan kicinit neke, abon kare zinzeetine ci alal zee ma alam tijeere kajowa.

²⁶ Ma buk Vənjizi o Joowo atritiet ageet, eeci keegin naaga rongenen tuwenta. Ma alaj kaga gol ci abon ka kijinti Jook. Zin giye nico Vənjizi o Joowo ilalek Jook ɣaaten ageet gole ci aŋərəwə kibeen cinai ageet əl ci deer o.²⁷ Aga zin Jooi kaal o kanyak naaga zinzeetin ogaac dook. Ma buk aga niini baabaninet o Vənjiz onin. Ma aŋaryonek Vənjizi o Joowo əl o atu Jook kaale o atal Jooi.

²⁸ Kaga naaga agoon Jooi bonat kaale o akanai ole o areez nōoŋo dook. Ma nici əl o ejera niini kizi əl cigin eo arəoŋi niini.²⁹ Zin giye o ejera niini əl nicoko kizi əl cigin baale kinatamma laadun e, arəoŋ buk niini kanyek nōoŋo keelit kiyo ɣeerin Yesu o. Agoon niini gi nico o ka Yesu kizi abuu dolene ci Joowo meelik.³⁰ Zin əl ci baal aŋera Jooi nōoŋo noko iziti niigi əl cigin, ma anyewun niini nōoŋo kobonta ɣume onin, ma azəl niini been nōoŋo titinyon onin.

Eyeleyet Jooi ageet reezinet onin areezet ɣaaten Kiristo

³¹ Inoko zin kaale nicoko dook, mā koromte naaga kibeen Jook didi, ɣeneen zin bodo koca ci ka komoget ageet o? Akom kina!

³² Jaan Jooi kujurai ɣeerin ɣaati itoonake looc, bar itoona niini nōoŋo kiiya kadaak ɣaaten ageet. Zin yo mā anyet niini ageet ɣeerin onin ele o, bar zin tijeere alaj anyet niini ageet kaal o aterkedeket dook?³³ Ʉeneen zin bodo ci ka kōkolak əl o ejera Jooi roomi o? Akom kina! Eeci Jook ele neen o anyet ageet kobonta ɣume onin.³⁴ Ʉeneen zin bodo ci ka kizi ne, Keegin naaga gerze? Akom kina! Eeci Yesu Kiristo adaak ɣaatina, ma itijawi Jooi nōoŋo daayiza, ma inoko aavi niini aziite o Joowo azo tammu tadena, ma ilalek niini Jook ɣaaten ageet.³⁵ Gitaz ci ka kejerawet ageet reezinte o Kiristo? Yo nuun iinaket kaal ci gerze kiyo piryakzet, ki giden, ki magizeeti, ki maatiz, been zōoɔ ci arəoŋ kuruktet əl ageet kadaayit, alaj ajeranet ageet reezinte o Kiristo been neen.

³⁶ Abil kiyo ayeedi waragewe o Joowo azi ne, “Ajən gōon daayizi ɣaaten ageeta ii tup nōkə, eeci kanuyin naaga ineed. Agoonet gōon əl ageeta kiyo eezana o avoyi əl toŋdiin o.”³⁷ Bar zin naaga kamək kaal ci ger apirnanet ageet noko dook lai ɣaaten døyiz o Yesu Kiristo o areezet ageet.³⁸ Kaga zin naana ərəoɔ ele akom gi ci ka kejerawet ageet reezinte o Kiristo, yo nuun een daayiz, karabəŋ een roget, karabəŋ een toonnyak o tammo, karabəŋ een miniŋ, karabəŋ een døyiz oma ci abil tammu tadena, karabəŋ een kaal ci kacin loota noko, karabəŋ een kaal ci ka keyelizai katin,³⁹ karabəŋ een kaal ci eel tammu keja, karabəŋ een kaal ci eel tədə loota. Alaj kaalyana nicigi dook anim kejertawet ageet reezinte o Joowo kanyak naaga ɣaaten Manyi ona Yesu Kiristo.

Jook kibeen əl ogin aŋera niini

9 ¹Zōoɔ ceen didi karoɔŋ kuduwayuŋ ce. Ma naana o koromozya Kiristo alaj kaduwa gi ceen vələŋ, eeci ayelekan Vənjizi o Joowo aneet gi ceen didi.² Kakati gōon culum ərəoɔ ele, ma acirit ziniz ərəoɔ giye ci akati əl ogan een Juz karitane.³ Inoko te kizi gi ci agama əl ogane Juz Jook gole ci kanyeke Jook kotoboran aneet, ma eeyan gol o Kiristo, kagoon koca nōkə.⁴ Baale ejera nōoŋo Jooi ka kiziti əl cigin, ma eyelek nōoŋo diŋdiŋon onin. Ma aterkedek nōoŋo zōoɔ onin, ma anyek nōoŋo lotinok ogin, ma ayelek nōoŋo gol ci ka kidiŋdiŋanti niigi nōoŋo, ma waanice agamta niigi terkediin baal aterkedek Jooi nōoŋo e.⁵ Niigi dəl ci dəl o jijitigaaç Ibrayim ki Aizak been Jakob. Zin Kiristo aly ariat buk bore nico. Bar zin Kiristo niini Jook o abal kaalyan dook neen. Abon naaga dook kanaat nōoŋo nōkə been neen. Nōoŋo neen.

⁶ Alaj zin bar kazi ne, Ereyek Jook zōoɔ baal aterkedek niini əl o Juz e, eeci alaj aterkedek niini zōoɔ nice nōoŋo dook.⁷ Ma buk dölyci dəl o Ibrayim dook alaj eegin dəl cigin didi. Bar zin baale anek Jooi Ibrayim ne, “Katin dəl cugun een didi neen dölyci ci ɣeerun o kazi Aizak doon.”⁸ Ma kej ci zōoɔ nico akati gi calaj eene dölyci o Ibrayim arita niini gole ci eet o deer dəl ci Joowo. Bar zin dəl ci dəl o Ibrayim een didi neen dölyci o ɣeerin o kazi Aizak baal aterkedek Jooi nōoŋo e.⁹ Iitene nice aterkedek Jooi Ibrayim zōoɔ ci anek ne, “Anyak iima ɣaa cune kazi Sara noko logoz waanci kabadakun igeet itene ci kajera naana.”

¹⁰ Ma zōoɔ nica jaan kotorei nōkə. Ma vurta itira Aizak lōgōz ceen code ɣaati Rebeka ween ɣaa onin.¹¹⁻¹² Mazi jaan codena nicaga kitiryai majaan buk kagaac niigi gi ci abon been gi ci ger e, enek Jooi yaatineej ne, “Tijeere codena cugune anyei noko aku ceen abuu o een gabaren ci gōn ceen tutur o.” Agoon Jooi gi nico o ka keyeliza gi o ajeran dole nico niini doon oowe onin. Alaj aŋera Jooi dole nico o, eeci anyak gi ci agoon, bar aŋera olla baabaninte onin doon labak.¹³ Kiyo ayeedi waragewe o Joowo zōoɔ ci ane Jooi ne, “Kareez coden ween tutur kazi Jakob, ma kabur abuu onin kazi Eso.”

¹⁴ Mayo kiziti ne? Kiziti ne, Anyak Jooi tel zooze nico? Akom! Alaj anyak niini tel been neen. ¹⁵ Baale anek Jooi Mosis ne, “Awucnekan waanma ol o kajera naana.” ¹⁶ Zin Jooi alaj ajera eet giye ci arcoj eeti kejeryai, karabon een liplijonte ci abon agoon ol. Bar ajera niini eet giye ci awucneki eeti nici noono. ¹⁷ Ayeedi waragewe o Joowo zoz ci aneke Jooi alaan baal Masiru kazi Veero ne, “Kejerawin ineet izi alaan ka keyelizak ol doyiz onan jaaten ineet, ka zin ol ci abaak loota noko dook katanaazo zaar organ.” ¹⁸ Awucnek zin Jook eeti ci arcoj niini, ma anyek oma kodox ziniz ka kotobor noono.

Abor Jooi noo, ma bodo awucnek ol noono

¹⁹ Karabon anyak jaatunoog eet ci ajine azi ne, “Ma da mā ajera Jooi ol ci arcoj niimi, ma anyek ol oogi kodoyit zinzeeti, zin bodo ol ci agoon kaal ci anyek niimi noogo kutuguzo o azi ne, Anyak onec o naa? Ijeneen ci ka kicikto kibeen noono giye ci arcoj niini?” ²⁰ Ma niina lajo ci azooz koca noo o, een niina jeneen ci ka jin Jook zoz nico o? Alaj iju ceen tōdōwac ajin jaa o eenyca noono kenek ne, “Ma laadun eenyccan kibil noo naa?” ²¹ Ma jaa ci eenyet ijunya eenyet olla eo arcoj niini. Ma eenyca ijunya ram tōdōwace codoi o ele. Eenyca atuny ci ka kowodoi eeti doon, ma eenyca bodo iju ci maamu ka kuwudoi ol dook.

²² Agoon zin buk Jooi gi nico o. Arcoj ka keyelizak bornet noo kibeen doyz onin ol o goon agoon kaal o ger jume onin. Bar zin inoko jaan alal noono ziniz jaaten noogo ci agano jaati waan atarganyin noko. ²³ Ma buk bodo arcoj niini keyelelyet titinyon onin ageet o kuwucek noono baal ejerawet niini ageet laadun ka kozolit ki noono titinyon onin e. ²⁴ Ageet zin neen o ejerawet Jooi ka kiziti ol cigin. Alaj ajera niini ol cigin ole o Juz doon, bar buk ajera niini ol cigin ole o alaj eegin Juz. ²⁵ Ayeedi waragewe o nyakajan o kazi Ozeya zoz ci ane Jooi ne, “Kawa tijeere moden baal goon alaj een ol cigan e, ma kaku kanei noogo ne, Inoko niiga izitu ol cigan. Ma buk giye baal goon alaj kareeze naana noogo e, kaku kanei ne, Inoko kereezen. ²⁶ Awanug zin katin Jooi o arogi kodot igeet, ma aku anekuj ne, Izitu ol cigan, jaabaal goon baale anekuj ol ne, Alaj eeginu ol ci Joowo e ele.”

²⁷ Ma buk baale uwak Izaya zoz ci akati Israyil azi ne, “Mayo nuun meeble ol o Israyil zee ma atobø ki kazac o liiltogu o, arogze katin jaatinneq ci miliny ter. ²⁸ Eeci alaj bodo Manyi aavi janti reen, baraku tijeere niini kataman ka kiiya kapak looc nico dook.”

²⁹ Abil buk jaatinai kiyo baale azi Izaya ne, “Mā da calaj ooy Jooi dol ci dolenu oogi jaatinai, kidicai waan naaga dook lai onene ogaac kiyo baale uulal Jooi ol o kuturyok o kazi Sodom been Gomora onene ugeec e.”

Ala Pol Jook ka korogoz ol o Juz

³⁰ Mayo inoko zoozowa nicigi akati naa? Akati zoozowa nicigi gi ci modena baal goon alaj arcoj katamanit gol ci ka kobontai niigi jume o Joowo e, inoko o, obonta buk niigi jume onin tuwenta. ³¹ Maje ol o Israyil baal laadun ajera Jooi e arcoj baale niigi lotinok ci ka kobontai niigi jume o Joowo, bar jaan kojokta. ³² Mazin da jaan kojokta niigi bonat o naa? Jaan kojokta o, eeci waanice ataman niigi gol ci ka kobontai jume o Joowo doyz eet ci eleeti uegeec kaale ci abon agoon, alaj een tuwente ci atuwi niigi Yesu Kiristo. Ma eel niigi enice kiyo eeti o adir be o. ³³ Ayeedi waragewe o Joowo zoz ci azi ne, “Icinit di! Kariya be kurut onan kazi Jerusalem, ka be nici kidir ol kuruyit looc. Bar zin ol o atu noono dook alaj bodo niigi ajowa celbezitin tuwente uneen.”

10 ¹ Götonoga o tuwento, karooj zinize onan dook ol ogan Juz korogit. Kajin goon Jook ka korogoz noogo. ² Kacin qedet noogo alipliponok Jook oroot, bar zin alaj alipliponek niigi noono gole ween didi. ³ Jaan kagaac niigi gol o anyeke Jooi ol kobonta jume onin, ma bar ataman gol ci ka kanyeke eleeti kobontai jume o Joowo gole cineej doon. Bar otoborit niigi jaati anowi gol o Joowo anyeke ol kobontai jume onin. ⁴ Eeci akø maziaku Yesu e, otoñte kaal baal goon agoon ol lotinowe ka kobontai niigi jume o Joowo e, ka zin ol o atu Yesu dook kobonta jume o Joowo.

Aroojeek Jooi ol dook roget

⁵ Baale eteyeet Mosis zoz ci anyet Jooi kobonta jume onin jaati kazoomi lotinok azi ne, “Mā azooni eeti kaal o arican lotinowa o Joowo dook, ajowa niini roget.” ⁶ Bar zin buk ayeedi waragewe o Joowo zoz ci abonan eeti jume o Joowo tuwenta azi ne, “Mā anyeku eet kabaaban ziniza gi ci azi ne, Ijeneen dim yo ci ka kook tammu tadena?” Anycaj zin kuduwayuñ kej ci zoz nico. Akati zoz nici gi ci karcoj naaga eet ci aka tammu tadena ka kook kotowayet Yesu kiiyatet ageet loota jina. Bar zin akom eet ci ka kook tammu tadena ka kook kotowayet noono kiiyatet ageet loota jina. ⁷ Bodo buk ayeedi waragewe o Joowo zoz ci azi ne, “Mā anyeku eet kabaaban ziniza gi ci azi ne, Ijeneen dim ci ka kook todo loota miniñe?” Anycaj bodo di kuduwayuñ kej ci zoz nico. Akati zoz nici gi ci karcoj eet ci ka kook kodox Yesu daayiza. Bar akom eet ci ka kook tōdōwai to miniñe ka kook kodox yet Yesu daayiza kina. ⁸ Azi zin warage o Joowo ne, “Ajon zoz o Joowo noo zinzeetine ugooc kibeen utugetine ugooc.” Zin zoz nici zoz o goon kuuwaweyuñ naaga igeet o neen. Azi zoz nici ne, Abon niiga atuyu Yesu Kiristo. ⁹ Mā aboranu niiga utugetine ugooc maany zoz ci aniyu ne, “Yesu Manyi ona neen,” ma atuyu zinzeetine ugooc gi o itijawi Jooi noono daayiza, orogzettewu koca niiga. ¹⁰ Eeci mā katu naaga Yesu zinzeetine ogaac dook, anyet Jooi kobonta jume onin. Bodo buk mā kaduwa utugetine ogaac zoz ci kazi ne, “Yesu Manyi ona neen,” korogozte koca naaga. ¹¹ Ayeedi waragewe o Joowo gi ci azi ne, “Ol o atu noono dook alaj bodo niigi ajowa celbezitin tuwente uneen.” ¹² Ma gi nici akati ol dook. Akom bodo jorowonet ci anjorowone ol o Juz ki ol o alaj eegin Juz. Eeci Jooi niini Manyi ci ol dook, ma amayuk niini ol o goon awo noono jaati arcoj tirten. ¹³ Kiyo azi waragewi o Joowo ne, “Ma eeti ci awo zaar o Joowo giye ci ka kitirits Jooi noono, arogoz niini noono.”

¹⁴ Ka zin yo ol kijinit Yesu Kiristo ka kiiya kitirits noogo ku, mā jaan kutuwit niigi noono? Ka zin yo buk ol kutuweec noono ku, mā jaan kiziyyit niigi kaviyak ogen? Ka zin yo buk ol kiziyyit zoz o Yesu ku, mā jaan akom eet ci uuwayek noogo? ¹⁵ Ka zin yo buk ol koot kuduktak gonojgi oogi kaviyak o Yesu ku, mā jaan akom eet ci itoon noogo? Kiyo azi warage o Joowo ne, “Amadi oroot kuni ci ol o anyaa kaviyak o Joowo abon.” ¹⁶ Bar zin jaan kagamta ol dook kaviyak o Joowo abon. Azi baale nyakajan o kazi Izaya waragewe o Joowo ne, “Manyi, inoko jeneen ci utu kaviyak ugung baal kuuwaka e?” ¹⁷ Aku zin tuwen jaati aziiñi ol rak oœwa kaviyak o Yesu. Alaj aga ol kaviyak o Kiristo doyz eet ci dooke coma uuwayek gonojgi ogen noogo.

¹⁸ Inoko zin kajinei, ma da didi ol o Israyil jaan kiziyyit kaviyak o Joowo abon? Ijedet niigi iziyyit baale juruj kaviyak o Joowo abon. Kiyo ayeedi waragewe o Joowo zoz ci azi ne, “Urunit kaviyawa o Joowo abon loocok dook. Makacinc iziyyit ol zoz onin zee been viten ci akani tammu zoz looc e buk.” ¹⁹ Bodo kanyeji jinen oma ce. Ma da ol o Israyil baale jaan kagaac kaviyak nico? Didi ol o Israyil agaac qedet kaviyak o abon. Baale aduwa Jooi jaaten Mosis zoz ci azi ne, “Kanyuñ tijeere igeet amadiyit ol o alaj eegin Juz, ma kanyuñ otobortek noo moden o tarbal jaan kedemezo.” ²⁰ Ma buk aduwa bodo Jooi jaaten Izaya gi ci abiirni ol ooti azi ne, “Ojoktawan ol baal laadun jaan korojtan niigi aneet e, ma keyelizaya ele onan ol o jaan laadun kijintan niigi aneet.”

²¹ Maje bar ole o Israyil aduwa Jooi ḥaaten Izaya gi ci azi ne, “Kilalei g̊oñ ɔl ogan tup nōk̊a ka kabadayan bodo niigi aneet, bar zin adōi nōg̊o zinzeeti kak, ma alaŋ arōj kiziiktan.”

Arogze ɔl o Israyil ogen

11 ¹ Anycaj zin di kijinuj zōz oma ce. Mayo zoozowe nicoko otobor Jooi ɔl ogin Israyil? Akōm kina! Naana P̄ol alya keen eet ci Israyil. Keen dole ci d̄ol o Ibrayim. Ma een bor can neen ɔl o kazi Benjimen. ² ḥaan zin Jooi kotobor ɔl ogin baal ejera niini laadun kinatamma e. Agayu niiga zōz o ayeedi waragewe o Joowo akati nyakajan o kazi Ilija waan baal aduwake Jook zōz o akati kaal o agoñ ɔl o Israyil anek ne, ³ “Manyi, uruyit ɔl niciyi nyakajanet ugun dook kadaayit. Ma buk oyoyit niigi viten ugun taabinto lai. Kize zin inoko aneeta doon ci ḥaan katuyin ineeet, ma arōj niigi gol ci ka kuruktan aneet buk.” ⁴ Anek yo waanice Jooi Ilija zooze nico ne? Anek ne, “Kanyei ɔl ceen eet amōt̄ lak tur lak torgarem (7000) ole o Israyil calaj adiñdijan niigi jook o adilyai kazi Bayil been neen.” ⁵ Abil zin buk waanico kiyo iiteni nica baale e ele. Anyak Jooi ɔl ci miliny ajera, eeci awucnek niigi nōnō. ⁶ Ajera niini nōg̊o giye o awucneke niigi nōnō, alaŋ een zooze ci agoñi niigi kaal ci abon. Mā da waan kejera niini nōg̊o kaale ci abon agoñi niigi, alaŋ waan kazi ne, Awucnek niigi nōnō didi.

⁷ Mayo zin inoko zōz nici ayeleket ageet naa? Ayeleket zōz nici gi ci ɔl o Israyil dook ḥaan kojokta rogzen baal arōj e. Ma bar ivita ojokta rogzen ol baal miliny ajera Jooi ḥaatineej e doon. Ma anyek bodo Jooi ɔl oogi ḥaatineej kodoyit zinzeeti kak calaj azii zōz onin. ⁸ Kiyo ayeedi waragewe o Joowo zōz ci azi ne, “Anyek Jooi nōg̊o kizi garanye zinzeeti ki oot, ma alaŋ buk anim niigi kicint̄ karabōj azijnej zee been inoko o.” ⁹ Buk baale Devid azi ne, “Abon bai ɔl nici ajowa nōj ci ger kaale o abon anyek Jooi nōg̊o dook. Abon bai ookcerek kaal ugeec abon nōg̊o ele kidirte kakati oot looc, ma ajowa piryakzet Joowa.” ¹⁰ Abon bai atoozyai nōg̊o kebere kiziti rubene. Abon bai ajowa niigi piryakzet ci akani culum tup nōk̊o.”

¹¹ Inoko zin kajine kazi ne, Mayo inoko ɔl o Juz ma abacit niigi gol o Joowo o, alaŋaan Jooi agama nōg̊o bodo? Akōm! Giye o abacan niigi oj̄e, otowa Jooi ɔl o alaŋ eegin Juz ka kivita kojokta roget. Ma giye nico arōj Jooi ka kanyek nōg̊o kicinit ɔl o alaŋ eegin Juz orogozte ka zin koroonit buk niigi rogzen nico. ¹² Bar zin oj̄e o abaca ɔl o Juz ɔk̄olak ɔl ween moden gol ci amayuwı Jooi nōg̊o loocowe dook. Eeci bornete uneen aborni niigi Jook, amayuk Jooi ɔl o alaŋ eegin Juz. Ako zin katin zee mazi agamta niigi Jook, amayuk Jooi nōg̊o kibeen ɔl dook ɔrōt̄.

Rogzen o ɔl o alaŋ eegin Juz

¹³ Karooj di kozoozo been igeet ɔl o alaŋ eeginu Juz. Atoonanan Jooi aneet kizi toonnyai ci Yesu ḥaaten igeet o alaŋ eeginu Juz. Kaga zin naana liŋliŋonti ci anyan Jooi aneet noko liŋliŋon ci adiñdij ɔrōt̄ ele. ¹⁴ Karooj zin gol ci kanyek ɔl cigan een Juz noko kiziti zinzeeti bek, ka coma avunak ogen ḥaatineej Jook ka kivita korogozte. ¹⁵ Ako waanice mazi otobor Jooi ɔl o Israyil e, anyewun niini ɔl o loocok dook kiziti lajotigin. Mazi yo tijeere ma agama Jooi nōg̊o bodo kiziti ɔl cigin abil ku? Abil koca tijeere kiyo ɔl o da adaayit, ma bodo ijaaž daayiza o.

¹⁶ G̊oñ mā ataabi eeti dokoc ḥintimiliny Jook keere o Juz, dokoc nici dook izi ci Joowo. Buk ma anyonek agernati ci keetu Jook, keet nici dook izi ci Joowo. ¹⁷ Ma laadun ɔl o Juz niigi bor o Joowo ricik neen. Maje ɔl o alaŋ eegin Juz niigi alaŋ eegin bor ci Joowo. Bar zin otobor Jooi ɔl oogi ole o Juz ḥaati eene ɔl cigin. Ma agama ɔl oogi ole ween moden kiziti ɔl cigin. Zin ḥina niiga ɔl o alaŋ eeginu Juz oromtozeyu ɔl o Juz, ma iiya ozoltu niiga dook been nōg̊o roget been baayiz o abon abaai bor o Joowo. ¹⁸ Bar zin mā adojnyu eleeti, ma apezu ɔl o Juz. Abon agayu niiga mayuwenet o Joowo akunakuŋ igeet ḥaatineej.

¹⁹ Karabōj bar adojnyu eleeti aziyu ne, “Ma alaŋaan ɔl o Juz atu Yesu o, kirigizit naaga nōg̊o kiziti bor ci Joowo.” ²⁰ ḅedet zin gi nici abil t̄. Otobor Jooi nōg̊o o, eeci alaŋ atu niigi Yesu. Bodo Jooi anyuŋ igeet iziti bor cigin o, eeci atuyu niiga Yesu. Alaj zin waan agano ḥaati abololu, bar abon acelbezanzu eleeti ḥume o Joowo. ²¹ Baale abor Jooi ɔl o Juz baal een bor onin ele e giye calaj atuwi niigi Yesu. Aniyu zin ne, Mā alaj buk niiga atuyu Yesu, alaŋ buk koca Jooi abornuŋ igeet nōk̊o? ²² Kaga zin naaga Jook v̄or ziniz, ma bodo avaraciz. Avaraciz niini ole o abor ḥaati atuwi nōnō, ma v̄or ziniz ole o atu nōnō. Zin mā alaŋ amenaku gol onin, aburnuj koca niini igeet buk. ²³ Mazi abada ɔl o Juz, ma avu atu Yesu, anyek koca Jooi nōg̊o bodo kiziti bor cin, eeci anyak niini døyiz ci agoñi nōk̊o labak. ²⁴ Kaga naaga gi nici een didi giye o anyaayun Jooi igeet ɔl o alaŋ eeginu Juz døyize onin ivita iziti bor cin. Buk baale Jooi døyize nico anyek ɔl o Juz baal een bor onin e keelit kiyo modena o. Zin gole nico kaga naaga buk anyak niini døyiz ci ḥaan abadaan bodo nōg̊o kiziti bor cin labak.

Awucnek katin Jook ɔl o Juz

²⁵ ḅot̄nōga o tuwento, karoonyuŋ agaac zōz ci adiñdij ɔrōt̄ aku Joowa ce, ka calaj adojnyu eleeti. Alaj tijeere ɔl o Israyil amena abor zōz o Joowo kodot. Olla anyek rak Jooi oogi ḥaatineej kotoborit zōz onin zee ma avunak ɔl o alaŋ eegin Juz ajeryai dook Jook, ma arogze. ²⁶ Ka zin vurta kivita korogozte ɔl o Israyil dook. Kiyo azi Jooi waragewe onin ne, “Aku tijeere ruguzoitit kulture o kazi Jerusalem ka kiiya kabadi d̄ol ci d̄ol o Jakob gole o oj̄enu kivitak gol onan.” ²⁷ Kaara waanma nōg̊o oj̄e ugeec kiyo katerkedi noko.”

²⁸ Ma giye o otoborti ɔl o Israyil kavyiyak o Joowo abon, amarto niigi kibeen Jook. Agooni zin gi nici o ka ojokta niiga ɔl o alaŋ eeginu Juz wanji ci ka orogti Joowa. Bar zin giye baal ejera Jooi ɔl o Juz kiziti bor cin, ḥaan areez niini nōg̊o nōk̊o zee been inoko o zooze baal aterkedek niini jijitigee laadun e. ²⁹ Eeci Jooi laadun mā uduwi gi cin, alaŋ bodo abali been neen. Abil zin nōk̊o ole o amayuwun niini, ma ejera niini nōg̊o kizi ɔl cigin. ³⁰ Baale rak oōwa e niiga ɔl ween moden alaŋ azoonu zoozok o Joowo, ma bar inoko uwuceyu niiga Jook, eeci ɔl o Juz alaŋaan arōj kagamta zōz onin. ³¹ Inoko zin giye o otoborti niigi Jook, uwuceyu niiga Jook. Awucnek zin buk bodo waanma niigi Jook nōk̊o. ³² Anyek Jooi ɔl dook keelit kiyo ɔl o acabje o giye o alaŋ animni niigi kuzuuti lotinok oj̄e, eeci arōj niini ka keyelizak nōg̊o gi o awucneke niigi dook nōnō.

Abon kanaat Jook

³³ Icinit di Jook ḥaati anyayi mayuwenet ci appe ɔrōt̄. Ma buk ageny niini ɔrōt̄ ele, ma aga kaal dook. Akōm eet ci aga baabaninok ci Joowo been kaal cigin agoñi nōk̊o been neen. ³⁴ Kiyo ayeedi waragewe o Joowo gi ci azi ne, “Ijeneen ci anim kaga baabaninok ci Joowo? Akōm kina! Ijeneen ci anim kitilo nōnō? Akōm kina! Ijeneen ci anim kanyek Jook gi ci anyek ka bodo iima kacaca Jooi kanyek buk nōnō gi ci anyek? Akōm kina?”

³⁶ Σenycə Jooi kaal dook, ma anyek nočočo korogit, ma azooni nočočo dook døyize onin kizi kaal cigin. Abon zin kadiñdijan naaga dook nočočo noko kodot. Nočočo neen.

Baayiz o abon abaai eeti ci ano Jook

12 ¹ Götənəga o tuwento, inoko zin giye o kawucneke naaga Jook, kilalekuŋ igeet ka anyek eleeti ugooc dook nočočo. Abon eelnu kiyo todoyoiti o aŋjeriyai ka tijeere kutuguwozek Jook o. Anyek eleeti ugooc dook Jook ka katalo niini ḥaatunooj. Nici gol zin o abon adiñdijanu niiga Jook neen. ² Má abaaku baayiz ci abaayi ol ci loocu noko, bar anyek Jook kabali zinzeeti ki baabanok ugooc ka iziti ol ci colai ci aŋorowonu ki ol o loocu. Mā agoonu noko, agayu koca kaalyan o aroonjek Jooi ol ogin kutuguzo. Ma kaala nica kaal ci abon azimnyai ɔrɔt, ma anyek Jook katalo.

³ Zin giye o anyan Jooi aneet kizi toonyai cin bonate onin, kanekuŋ igeet dook ne, Má adojnyu eleeti aniyu ne, Keegina titinye. Bar abon goon eeti ce aŋaamnek ele onin maany gole ci abon. Abon goon ayabiz eeti ce titinyoŋ o ele onin tuwente o anyek Jooi nočočo, karaboj anyek Jooi nočočo tuwen ci appe, karaboj een tuwen ci miliny. ⁴ Agayu ri niiga ele ci eet ci deer o adoye ṭor noko, bar alye nico ele anyak viten ci meelik ger. Ma vitena nicigi dook anyak gon ce liŋliŋon cin doon. ⁵ Kéel buk zin naaga noko. Ma naaga dook o koromtozek Kiristo, yo nuun keegin meeple o, koromte naaga dook kodoye ṭor noko ḥaaten Kiristo. Keelit naaga kiyo vitena o ele codoi o. ⁶ Olla zin aŋerek Jooi ol ogin dook døyiz kizi ilinya ka kutuguzi niigi liŋliŋon onin. Abon zin goon eeti ceeni ḥaatina dook aliŋliŋonek Jook døyize o anyek Jooi nočočo. Mā anyek Jooi eet døyiz ci ka kuuwayi zəz onin, abon uuwak zəz nico tuwente onin dook. ⁷ Mā anyek Jooi eet døyiz ci ka kitiriti gənəgi oogi, abon atirit niini nočočo juruj. Mā anyek Jooi eet oma døyiz ci ka kedemezi gənəgi, abon ademeze niini nočočo juruj. ⁸ Mā anyek Jooi eet døyiz ci goon ka kidiziyeke gənəgi oogi zooze o Joowo, abon adizkek niini nočočo juruj. Mā anyek Jooi eet døyiz ci irken, abon anyek niini ol kaal zinize onin dook. Mā anyek Jooi eet alaazet, abon abal niini ol juruj zinize onin dook. Mā anyek Jooi eet ziniz ci awucneke nočočo ol ci apirna, abon atirit niini nočočo talniinta.

⁹ Ereeztə niiga zinzeetine ugooc reezonet ween didi. Otoborit kaal o ger dook. Agamit kaal o abon zinzeetine ugooc dook. ¹⁰ Ereeztə niiga dook ɔrɔt, eeci izitu niiga dook götən tuwenta ḥaaten Kiristo. Abon goon eeti ceeni atitiny gənəgi oogi kujuk ele onin. ¹¹ Iliŋliŋit ɔrɔt døyize unoŋ dook. Mā anyek kadaaktuŋ eleeti. Utuguz liŋliŋon o Joowo døyize o anyuŋ igeet Vəŋizi onine. ¹² Ma giye o areyu niina kaal baal aterkedekuŋ Jooi igeet e, abon atalnин. Anyek zinzeeti kalałit, mate goon apirnanuŋ kaal ci loocu. Ijinit Jook iinya dook. ¹³ Mā anyak kaal ci anyaku, itiririt buk niiga gonogu o tuwento amaat. Atalta keerən korogjowe ugooc.

¹⁴ Ijintek Jook ol o goon agiduŋ igeet ka kamayuk Jooi nočočo. Má bar atoryu nočočo, bar olla ijintek Jook ka kamayuk niini nočočo. ¹⁵ Mā atalne ol, atalto buk niiga been nočočo. Mā alu ol, utuluz buk niiga been nočočo. ¹⁶ Oromte niiga eleetine ugooc baayiza zinzeetine ci vəɔrik. Má adojnyu eleeti, bar iliŋliŋit liŋliŋonok dook. Mayo nuun een liŋliŋon ci celbez, iliŋliŋit labak. Mā agoonu eleeti iziti ol ci agenyu agayu kaal dook.

¹⁷ Mā agoonekuŋ eeti oman igeet gi ci ger, má acacanu giye ci ger. Bar utuguz kaal ci abon ci aga ol dook didi kaal ci agoonu niiga o kaal ci abon. ¹⁸ Atamanit døyize unoŋ dook gol ci abaaku been ol dook yaak. ¹⁹ Lapotigan o kareezuŋ, má acacanu kaal o ger agoonekuŋ ol been neen. Otonit labak. ḥaan acin nočočo Jooi doon bornet noje onin. Eeci ayeedi waragewe o Joowo zəz ci ane Jooi ne, “Aneet neen o ḥaan kacaca kaal o ger agoonekuŋ ol igeet.” ²⁰ Azi buk waragewi o Joowo ne, “Mā adak eet ci amarninin magiz, anyek nočočo dayiin labak. Buk mā aruk nočočo kør, anyek maam kowode labak. Eeci mā agoonei niina nočočo kaal nicoko noko, aam tedec nočočo alyaani kaale o ger baal agoonekin niini ineat e.” ²¹ Mā anyek ol o agooŋ kaal o ger komoktur igeet, bar omogit niiga nočočo ḥaatati agooneku nočočo kaal ci abon.

Abon ol dook azii zəz ci alaat o abal looc

13 ¹ Abon ol dook azii alaat o abal nočočo, eeci akom eet ci anyek ele alaazet niini doon mā alaj anyek nočočo Jooi. Jook neen o anyek ol alaazet. ² Zin mā abor eeti ḥaatati aziijnu zəz ci ol o abal nočočo, otobor koca niini buk zəz o aricaneket Jooi. Ma ol ci apez alaat noko, apayek tijeere Jooi nočočo gerzit. ³ Ma alataa ole o agooŋ kaal o abon, alaj gerze. Bar zin gerze niigi ole o agooŋ kaal o ger. Zin mā arooŋnyu abaayit kibeen alaat yaak, abon agoonu niiga kaal ci abon ka katalo niigi ḥaatunooj. ⁴ Ma ol ci abalnuŋ igeet o niigi gabara ci Joowo. Ma aliŋliŋ niigi liŋliŋon ci ka kitirituŋ igeet. Zin mate goon abacanu kaal ci ger, abon aŋolinu nočočo, eeci anyek Jooi nočočo alaazet ci apayekuŋ igeet piryakzet labak. Niigi gabara ci Joowo, ma anyek Jooi nočočo døyiz ci ka kegerenyceke ol o goon agooŋ kaal o ger. ⁵ Zin giye nico abon ol dook azii zəz o alaat o abal nočočo, eeci mā alaj aziijnu niiga nočočo, abor koca Jooi nōj, ma apayek gerzit ol o alaj azii nočočo. Alaj zin bar buk een gi nico doon, bar eeci agayu buk niiga zinzeetine ugooc maany noko kaal o abon waan agoonu.

⁶ Nici zin gi o goon abon aruku buk niiga meerı o neen, eeci alaata o akumawo dook gabara ci Joowo, mā aliŋliŋ niigi liŋliŋon cineej anyek Jooi o juruj ḥaatati aloti meerı. ⁷ Abon zin aruweku nočočo kaal o arçoŋ niigi ḥaatunooj. Mā arçoŋ niigi ḥaatunooj meerı, uruktek. Abon buk niiga aŋolinu ol o agano ḥaatati aŋolinu, ma abon adiñdijanu ol o agano ḥaatati adiñdijanu.

Abon ol o tuwento areezo

⁸ Má adomanu ḥabolet ola been neen. Bar olla anyak gi codoi ṭor noko ci abon agoonu, niiga iinya dook. Abon areezonu niiga dook. Eeci eeti ci areez gənəgi oogi, ozooti niini lotinok o Joowo dook. ⁹ Lotinok zin baal aduwa Jooi e neen ce. Má adoma zoocmaz. Má amuny eet ci deer. Má agorze. Má anyi ziniz kizi appe kaale culu. Iiya zin oromnyai lotinowa nicigi dook kədəwə ṭor noko lotinte o aži ne, “Reez ol dook kiyo areez ele unun maany o.” ¹⁰ Mā areez eeti ol dook, alaj bodo agoonek niini nočočo kaal ci ger. Zin mā areez eeti ol, ozooti niini lotinok o Joowo dook.

¹¹ Abon zin ooryunooŋ utuguz kaal nicoko dook taman. Iziti vilile ɔrɔt, eeci iiteni o ka kuruguzet Jooi ageet izi ajən ɔrɔt ele kujuk iiten baal kagaman naaga Yesu ɔɔwa e. ¹² Inoko ḥaan keel naaga kiyo kaavtiz muura o. Bar zin tammu alizi o ka kanyaa vooritin izi ajən. Abon zin naaga kooŋ kaal o ger goon agooŋ ol muura, eeci keegin naaga ol ci vooritino. Kabaayit zin baayiz ci abon døyize o Yesu Kiristo. ¹³ Abon kabaak baayiz ci abon kiyo ol o aavtiz vooritine o waazinu o. Alaj abon ḥaatati kavɔyi lotente ci kawodi nyaantane ka kabaakte. Ma alaj abon ḥaatati kagooni waaj, karaboj een gi ci olla akati waaj. Ma alaj abon ḥaatati kayɔwɔn kibeen ol, karaboj appinte zinzeeti kaale culu. ¹⁴ Bar abon areku niiga døyiz o Manyi onai Yesu Kiristo zinzeeti ugooc ka abaayit baayiz ci abon, ma abon ooŋnu kaal o ger goon abaabanu, ma arçoŋ eleeti ugooc.

Má apayeku gonogu o tuwento gerzitin

14 ¹ Ma anyak eet ci atu Yesu Kiristo mayo nuun ḥaan kidic tuwen cine o, atalta nōōnō reezinta labak. Má adaŋonu ki nōōnō kaale ci abaaban niini. ² Eeti oman atuwe ma olla adak kaal dook labak, maje bar eeti ci kidic tuwen cine anyak kaal oogi ci abor niini. ³ Mazin eeti ci atuwe, ma olla adak niini kaal dook o, alaj abon ḥaati apezi gōn ci abor ḥaati adayi kaal oogi o. Ma buk eeti ci abor kaal oogi o, alaj abon ḥaati apayeki gerzitin gōn ci adak kaal dook o, eeci alaj abor nōōnō Jooi. ⁴ Ma niina ineet ḥeneen ci ka payek gabaren ci eet oma gerzitin o? Zin bar alaan o gabaren nico doon o ka kapayek nōōnō gerzitin, karabōŋ een bonat. Mazin gabarenti nici aruwek niini zōo looc kutugu kaal ci abon tup dōyize o anyek nōōnō Manyi Kiristo.

⁵ Azi gōn ol ogene ne, “Adiŋdiŋ iinya ogen kujuk iinya dook.” Maje ol ogen azi ne, “Atobō iinya dook nōkō.” Abon zin gōn eeti ceeni aruwek zōo looc giye o atu niini. ⁶ Ma eeti ci anyek iiten codoi kidiŋdiŋ aqōn niini gi nico o ka kidiŋdiŋjani Manyi. Eeti ci adak kaal dook labak o adiŋdiŋjan buk niini Manyi giye nico, eeci anyek niini Jook zany kaale o adak. Ma eeti ci abor ḥaati adayi kaal oogi o adiŋdiŋjan buk niini Manyi gole nico, ma anyek Jook zany kaale ci anyek Jooi nōōnō kadak o. ⁷ Akōm eet ci arogi giye ci ele cin doon. Ma buk akōm eet ci adaai giye ci ele cin doon. ⁸ Mā karogi, karognek naaga Kiristo. Mate kadaai, ḥaan ni buk kavō ḥaatin. Zin mayo nuun karogi, karabōŋ kadaai, ḥaan ni keegin naaga ol cigin nōkō. ⁹ Eeci Kiristo iiya adaak, ma bodo itiŋa daayiza ka kizi niimi Manyi ci ol o arogi been ol o adaai buk.

¹⁰ Alaj abon ḥaati apayek niina gotten gerzitin, karabōŋ apez nōōnō. Eeci naaga dook kare payiin o ka kook kapaket Jooi ageet katin. ¹¹ Ayeedi waragewe o Joowo zōoz ci ane Manyi ne, “Giye o karogne, agolakan katin ol dook aneeta, ma avu akani kozonti looc aneet ḥuma, ma adiŋdiŋjan niigi aneet kagayan keen didi Jook neen.” ¹² Keel zin katin itene nice naaga dook ḥume o Joowo, ma kaduwak nōōnō kaal o abon kibeen kaal o ger baal gōn kagoon loota ḥina e dook.

Abon katirto naaga maany tuwenta

¹³ Ma ḥaan zin bodo apawonu niiga maany gerzitin. Má anyeku gonogu o tuwento kutuguzō kaal ci amiirene nōōgō kivurut tuwente uneen, makacin abaca orje. ¹⁴ Ma naana o koromtewa ki Kiristo kaga ɔrōt akōm dayiine dook ci ger ḥume o Joowo. Bar zin mā acin eeti dayiin ci kizik ḥaatin gerze ḥume o Joowo, abon oon niini dayiin nicoko. ¹⁵ Mā anyak dayiin ci abor gon oman, ma adaku ḥaati aave niini tō, alaj koca didi areezu niiga nōōnō. Má adaku zin dayiin ci abor niini o ḥaati aave niini tō gerze ḥaan uulalu tuwen cin o, eeci Kiristo adaai buk eete nico. ¹⁶ Mayo nuun gi nici abon ḥaatuunoj, abon uuŋnu labak ka calaj azoozun ol igeet gerze. ¹⁷ Eeci baliin o Joowo alaj akati dayiin, karabōŋ een kaal ci kawot. Bar akati bonat ci kabonan ḥume o Joowo ki ganōn been talniin o aku Vōŋize o Joowo. ¹⁸ Mā alinlijonek eeti Kiristo gole nico, atalne koca Jooi ḥaatin, ma buk koca aga ol nōōnō aqōn niini gi ci abon.

¹⁹ Abon zin gōn tup nōkō kagoon naaga kaal ci abon ci anyet ageet kabaayit kibeen ol yaak. Ma buk anyek keteenyit tuwen ona kōdōk. ²⁰ Mā uulalu tuwen o areke Jooi gonogu oogi zinzeeti ugeec ḥaati adaku dayiin ci abor niigi. Ḫedet didi dayiin dook abon labak ḥume o Joowo, bar zin gerze ḥaati adaku gi ci anyek ol oogi kokolozte gole o Joowo. ²¹ Gi ci zin abon agoonu ce. Mā anyak gon ci abor idij, karabōŋ een nyaan, karabōŋ een dayiin oogi, otonjut buk niiga labak. Má agoonu gi ci anyek nōōnō kimiire ki vurut tuwenta. ²² Mā anyak gi ci agayu abon kaale nicoko, anyek kizi gi cunoon ki Jook doon. Amayuk Jooi eet ci aqōn gi ci aga niini gi nici abon ḥume o Joowo. ²³ Mā abaaban eeti dayiin oogi kizik ḥaatin gerze ḥume o Joowo ḥaati adayi, ma bar bodo vurta adak dayiin nicoko, odoma koca niini orje Joowa, eeci alaj adake niini tuwenta. Mā kagoon gi ci kagoon zinize calaj kanyayi tuwen, kabaca orje Joowa giye nico.

Utuguz kaal ci atal gonogu o tuwento

15 ¹ Ma naaga o kutuyō juruŋ abon buk katirto ol o ḥaan kidic tuwen uneen. Alaj abon ḥaati kagooni kaal ci katalnin naaga doon. ² Bar abon gōn eeti ceeni ḥaatinai aqōn kaal ci atalna gōnōjia o tuwento ka kitirto niigi nōōgō kanyek tuwen uneen kōdōk. ³ Eeci Kiristo alya ḥaan kutugu kaal ci atalnin niini alye onin doon. Kiyo ayeedi waragewe o Joowo zōoz ci akati Kiristo azi ne, “Dominet o adomnyin ol ineet Jook iiyayan bar aneet.”

⁴ Ma kaala o ayeedi waragewe o Joowo dook ayeedi ka kedemeztet ageet zōoz ween didi, ka kereec naaga kaal o aterkedeket Jooi ageet zinzeetine ci alal ki tuwenta. ⁵ Abon bai Jooi o anyet zinzeeti laliz been tuwen o adōi, atirituŋ igeet buk ka kodoye zinzeeti ugooc kibeen baabani giye o anuyu niiga baayiz o Yesu Kiristo. ⁶ Ka zin niiga dook anaatit Jook ween baati Manyi ona Yesu Kiristo zinzeetine ci adoye.

Kanaatit Jook naaga dook

⁷ Abon atalnanu niiga dook gonogu o tuwento reezinta kiyo buk iiten baale atalnanu Yesu Kiristo igeet e, ka katanaazō ol dook Jook. ⁸ Aku baale laadun Kiristo e ka kiiya kizi gabaren ci atirit ol o Juz gole ci ayeleké nōōgō zōoz o Joowo baal aterkedeket Jooi jijitigee c ibil didi tō. ⁹ Ma buk aku niini ka kanyek moden o alaj eegin Juz katanaazō Jook giye o awucneke niigi nōōnō. Ayeedi waragewe o Joowo zōoz ci azi ne, “Ḥaan kanaati zaar ugun modene o alaj eegin Juz dook kōrgena. Ma ḥaan buk kanaati zaar ugun beniinowe.”

¹⁰ Bodo buk azi warage o Joowo ḥaaman ne, “Niiga modena o alaj eeginu Juz, ataltō buk niiga kibeen ol o Juz aŋera Jooi.”

¹¹ Ma azi bodo buk warage o Joowo ne, “Abon niiga modena o alaj eeginu Juz anaatu Jook. Anyek buk ol loocok dook katanaazō nōōnō.”

¹² Azi buk baale Izaya ne, “Aritai katin dole ci dōl o Jesi. Ma aku ka kiiya kabal moden o alaj eegin Juz. Ma are katin modena dook tuwenta rogzen o ka kiiya korogoz niini nōōgō.” ¹³ Abon bai Jooi o anyet ageet dōyiz o karewi kaal dook tuwenta, anyuŋ igeet anyayit talniin been ganōn ci appe zinzeetine ugooc giye o utuyu niiga nōōnō. Ka zin tuwen unoon kazaace kizi appe dōyize o Vōŋiz onin.

Aduwa Pōl zōoz ci liŋlijon onin anyek Jooi

¹⁴ Gotōnōga o tuwento, kagayuŋ naana igeet abonanu golowe dook ɔrōt giye o agayu zōoz o Joowo een didi juruŋ, ma animnyu edemeztō niiga maany. ¹⁵ Bar zin waragewe nico anyak zoozok oogi ci kayeedekun igeet moozeta, ka calaj areyekuŋ kaala baal kuduwayur rak e. ¹⁶ Kagoon nōkō o, eeci εŋjerawan Jooi aneet ka kuuwayek zōoz o Yesu Kiristo moden o alaj eegin Juz. Ma

liŋliŋjonti ci kalinliŋ naana o abil kiyo o alaan o gən anyek Jook taabinet o. Zin naana kuuwai kavyak o Joowo abon o ka ɔl ween moden keelit kiyo todoyoiti o abon kataabi Jook, ma atalna niini o. Agama zin Jooi nəoč o, eeci iziti niigi ɔl cigin døyize o Vənjiz onin.

¹⁷ Ma giye o koromozeke naana Yesu Kiristo, katalne liŋliŋjonte o kalinliŋjoneke Jook ɔrəč. ¹⁸ Karooj zin kemedi kinim kɔzəč moozeta kaal o agoč Kiristo ɳaatan ka kanyaa ɔl o alañ eegin Juz kiiya kuzuuti zəč o Joowo, ka kutuweec niigi Jook zooze o kaduwai naana nəoč ki kaale o abon kagoon, ¹⁹ ki døyize o kaal o ateet ɔl biyé, kibeen døyize o Vənjiz o Joowo. Kɔzəba ni baalyo loocok ɳaati kuuwaye kavyak o Yesu døyize onan dook kakana Jerusalema zee been Ilirikum. ²⁰ Karooj gən laadun naana tup noko gol ci kakə kuuwaye kavyak o Yesu vitenane o ɳaan akəm eet oma ci ook uuwayek ɔl kavyak ogin. Alañ karooj kiliŋliŋ ɳaati iziiktı ɔl zəč onin laadun. ²¹ Kiyo ayeedi waragewe o Joowo gi ci azi ne, “Tijeere ɔl o ɳaan kuduyak nəoč zəč o Yesu, ɳaan acin niigi nəoč nuun. Ma buk ɔl o ɳaan kiziyyit kavyak ogin laadun, ɳaan azii tijeere, ma aga nəoč.”

Araoŋ Pəl kidiir Rom

²² Gi ci zin gən laadun alamnyan aneet tup ɳaati karooj kiiyakuj igeet Roma o neen liŋliŋjonti nici. ²³ Inoko zin kidica liŋliŋjonaato. Kɔrɔŋja zin ka kook kicinuj igeet ɳinaante ebaal laadun karooj e. ²⁴ Inoko zin karooj keerən kook looce o kazi Ispen. Mazi tijeere kijaaz, kakə rak kadiiryuj igeet ka kook kazaawun. Ma kamon rak ɳaatunoč ɳintimiliny ka katalto naaga dook ɳaatodoi. Ka zin enice itiritaq icinteyaq gol ci ka kooyi looce ci kazi Ispen e.

²⁵ Maje rak inoko o kakə Jerusalema ka kook kitirit ɔl o Joowo ɳinaante. ²⁶ Kakə rak Jerusalema o, eeci ɔl o tuwento abaak Masidoniya been o abaak Gariz ɳaato uluta guruc ci ka kitiriti gənəgi o tuwento amaat Jerusalema. ²⁷ Agoč gi nico niigi zinzeetine ugeec doon. Ma didi gi nici gi ci agano ki nəoč ɳaati agočni. Eeci ozolit buk niigi ween moden kibeen ɔl o Juz kaal baal aterkedek Jooi Juz doon e. Abon zin buk modena o alañ eegin Juz azəl kaal ugeec anyak been ɔl o Juz. ²⁸ Inoko zin tijeere ma kuruma Jerusalem, kakə kanyi ɔl guruc ci baal alotak nəoč ɔl ceen moden noko, ka zin enice kitija kook kidiiryuj igeet ɳaan rak kidicek kook Ispeniya. ²⁹ Kaga zin buk tijeere ma kook kurumnyuj naana igeet ɳinaante, ɳaan amayuket Yesu Kiristo ageet dook ɔrəč.

³⁰ Götənoga o tuwento, kilalekuj igeet zaare o Manyi ona Yesu Kiristo been reezonte oaku Vənjize onin ka ajaruyozeyan ɔrəč. ³¹ Ijinteyaq Jook ka kuzuutan ole o alañ atuwe abaak looce o Juz ɳinaante. Buk abon ajinu Jook ka kagamta ɔl o tuwento Jerusalema kaal o tirtento kanyowonei naana nəoč talniinta. ³² ɳaan zin enice kakunakuj talniinta, mate arooŋyan Jooi kook ɳaatunoč, ka kɔt katalto naaga dook, ma kayubuz ɳaatunoč ɳinaante. ³³ Abon bai Jooi o anyet ganon aavi ɳaatunoč dook. Nəoč neen.

Azaa Pəl ɔl o Rom

16 ¹ Kaduwakuj ɳəona ona kazi Vibi. Niini ɳaa ci abon ɔrəč. Inoko zin aliŋliŋ niini kanisa kulture o kazi Senkiya. ² Ma akə arumnyuj niini igeet ɳinaante, atalta nəoč juruj zaare o Manyi ona eo gən agočni ɔl o Joowo laadun. Mā anyak gi ci arəč ɳaatunoč, itiritit nəoč, eeci gən niini atirit ɔl ci meelik ger kibeen buk aneeta ele.

³ Azaayeyaq zin Parsila been Akila ween lanotigan baal kalinliŋnya ki nəoč ɳaatodoi zəč o Yesu Kiristo e. ⁴ Araoŋ baale niigi kadaayit ɳaatan ka korok naana iitene baal kaave noje o kol e. Alañ zin katalne ɳaatineeq naana doon, bar atalne buk ɔl o alañ eegin Juz atuwe dook ɳaatineeq. ⁵ Azaayeyaq buk ɔl o tuwento gən avə alete ki nəoč korge uneeq.

Azaayeyaq buk Apanitas ween lajo o kareez ɔrəč baal laadun akana tuwen ci atuwi Kiristo ɔowa looce o kazi Asiya e.

⁶ Azaayeyaq buk Meri o gən aliŋliŋ ɔrəč arəč kitiritu igeet. ⁷ Azaayeyaq Andironikas been Juniyas ɔl organ een Juz baal kacabina ki aneet e. Agayi niigi toonnyawe o Kiristo ɔrəč ele, ma buk baale arak niigi tuwen ɔowa ɳaatan.

⁸ Azaayeyaq Ampiliyatos ween lajo o kareez tuwenta zaare o Manyi. ⁹ Azaayeyaq Urbanus o kalinliŋnya ki nəoč liŋliŋ o Kiristo. Azaayeyaq bodo buk Istakis ween lajo onan kareez. ¹⁰ Azaayeyaq Apelis o agayi døyizi o tuwen onin ɳaati Kiristo. Azaayeyaq ɔl o ceez o Aristobulus. ¹¹ Azaayeyaq Erodiyon ween borit onan ɔl o Juz. Azaayeyaq buk atenok o Narcisus atuwe.

¹² Azaayeyaq ɳaa o kazi Tirivana ki ɳaa o kazi Tirivosa been ɳaa ween lajo o kareez tuwenta kazi Persis o aliŋliŋjonek niigi Manyi ona. ¹³ Azaayeyaq buk eet o kazi Ruvas o agayi volkoconte onin aliŋliŋjonek Manyi ona, been yaatin baal gən atiritan juruj kiyo keen ɳeerin o e. ¹⁴ Azaayeyaq buk Asinkritas ki Velegon ki Ermas ki Patrobias ki Irmaas been ɔl o tuwento aroma ki nəoč dook. ¹⁵ Azaayeyaq bodo buk Vilagos ki ɳaa o kazi Juliya ki Neriyas kibeen ɳəni ki Olimpas been ɔl o atuwe aroma ki nəoč dook.

¹⁶ Azaayo zin buk gən niiga reezonta zinzeetine ugooc dook. Azaayuŋ buk ɔl o atuwe ɳaato igeet.

Ilot Pəl ɔl o atuwe

¹⁷ Götənoga o tuwento, kilalekuj igeet ka egenyit ole o gən anyaa ɳerən, ma abaci ɔl gol o tuwento. Ademzek niigi ɔl kaal ci aŋorəwə kibeen gol ween didi baal agamtawu niiga laadun e. Edeyai zin niiga ole nicoko. ¹⁸ Eeci ɔl ci agoč nəko alañ niigi aliŋliŋjonek Manyi ona Yesu Kiristo, bar aliŋliŋjonek niigi eleeti ugeec doon. Azoč gən niigi zoozok ci amadi ka kalabtai ɔl o alañ abaaban kaal ci ger. ¹⁹ Iziiktun zin igeet ɔl dook giye o azuunu didi niiga zəč o Joowo. Zin giye nico katalne naana ɳaatunoč ɔrəč. Karoorjnyuj zin naana igeet agaac kaal o abon calaq bar agayu kaal o ger. ²⁰ Zin Jooi o anyet baayiz o kabaai yaak ɳaan amok Loryen kataman ka orocek niiga nəoč looc.

Abon bai amayukuj Jooi igeet ɳaaten Manyi ona Yesu Kiristo.

²¹ Azaayuŋ buk Timozi o kalinliŋnya kibeen nəoč ɳaato. Azaayuŋ buk ɔl ogane een Juz kazi Luciyas ki Jeson been Sosopatar.

²² Bodo buk naana Tertiyas ci kayeedei Pəl warage cin noko kazaayuj igeet zaare o Manyi ona.

²³ Azaayuŋ buk Gayus o katikene kɔrək onin, ma buk ɔl o tuwento dook ɳaato gən arumə ole cin o. Azaayuŋ buk eeti o kazi Erastus o gən agam guruc o kuturo. Ma buk azaayuŋ ɳəona onai kazi Kartos. ²⁴ Abon bai Manyi ona Yesu Kiristo amayukuj igeet dook.

Anaat Pəl Jook ɳaryiinta

²⁵ Abon zin kanyek Jook zany, eeci anyak niini døyiz ci anyeke zinzeet ugooc kodoyit tuwente unoč, giye baal kakə kuuwawekuj igeet kavyak o Yesu kibeen zəč ween didi baal aroodi, manjaan kagawe kina tamma laadun e. ²⁶ Inoko zin eyelizyai

zəəz nici waragenyaye baal ayeet nyakajaneta e. Arican zin Jooi o arogi kodot gi ci abon aziijni ɔl loocok dook zoozok nicoko, ka kutuweec niigi kaviyak ci abon noko, ma azooni.

²⁷ Katanaaz Jook o adoi ṫor noko o anyak genyiz dook niini doon. Abon kadiŋdiŋan naaga dook nəənə noko zee been neen jaaten Yesu Kiristo. Nəənə neen.